

**UCHWAŁA NR XVIII/106/2025
RADY GMINY WILKOŁAZ**

z dnia 29 grudnia 2025 r.

**w sprawie określenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Wilkołaz w 2026 roku**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 roku, poz. 1153 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 2151 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 1939 z późn. zm.) Rada Gminy Wilkołaz uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy w roku 2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Sprawozdanie z realizacji programu Wójt Gminy przedkłada Radzie Gminy do dnia 31 maja 2027 roku.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mieczysław Lisiecki

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2026 ROK

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 roku, poz. 2151);
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2024 roku, poz. 1670);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2025 roku, poz. 1483 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 roku, poz. 1939 z późn. zm.).

WPROWADZENIE

Problemy i zagrożenia społeczne występują w każdej społeczności lokalnej. Są one elementem naszej rzeczywistości i każdy bezpośrednio lub pośrednio zetknął się ze skutkami tych zjawisk. Mimo to, wspomniane zagrożenia nie skupiają naszej uwagi w takim stopniu jak przykładowo terroryzm, klęski żywiołowe czy też awarie infrastruktury krytycznej. Jest to między innymi związane z charakterem i powszechnością zagrożeń społecznych, które towarzyszą nam na co dzień, a ich negatywne skutki zauważalne są często po dłuższym okresie czasu.

W związku z tym nie są to zjawiska tak spektakularne i medialne, aby relacjonować je „na żywo” lub analizować na pierwszych stronach gazet. Są to jednak istotne zagrożenia, które negatywnie oddziałują na jednostkę, rodzinę, społeczeństwo i powodują dysfunkcję całych grup społecznych. Z tego względu problemy społeczne należy monitorować na bieżąco i dążyć do ich ograniczenia lub wyeliminowania z życia wspólnoty, choć to ostatnie wydaje się niezmiernie trudne.

Problemy społeczne określane są jako ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić.

Z powyższych definicji wynika jednoznacznie, że problemy społeczne to zdarzenia oraz zachowania ludzkie, które ze względu na swoją skalę i charakter stanowią zagrożenie dla funkcjonowania i rozwoju członków danej wspólnoty.

Zagrożenia społeczne definiowane są jako zjawiska godzące bezpośrednio w jednostkę, jej biologiczne oraz egzystencjalne podstawy istnienia. Są to wszystkie przypadki odnoszące się do niebezpieczeństwa utraty życia i zdrowia, tożsamości narodowej i etnicznej poszczególnych społeczności oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego. Analizowane zagrożenia w znaczący sposób wpływają na jakość i standard życia ludzi, a tym samym na poziom rozwoju cywilizacyjnego danego państwa, czy szerzej pewnych obszarów geograficznych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wilkołaz na rok 2025 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi Ustawa o wychowaniu w trzeźwości z dnia 26 października 1982 r. Ustawa określa kierunki polityki państwa wobec spożywania alkoholu. Reguluje także w sposób kompleksowy zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Dokument reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i określa podstawy leczenia odwykowego.

Zadania samorządów gminnych ujmowane są w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu.

Do zadań tych zgodnie z art. 4¹ ustawy należy w szczególności:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktyki działalności informacyjnej i edukacji w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjalterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Wilkołaz na 2026 rok określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. Wykonywany jest poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej. W Gminnym Programie Profilaktyki uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art.22 ust.3, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i innych placówkach czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzoną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art.22 ust.3.

Adresatami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są wszyscy mieszkańcy Gminy Wilkołaz, a w szczególności:

- 1) dzieci i młodzież szkolna,
- 2) osoby uzależnione od alkoholu i innych używek,
- 3) członkowie rodzin z problemem alkoholowym
- 4) osoby pijące alkohol szkodliwie bądź ryzykownie
- 5) członkowie rodzin z problemem przemocy

DIAGNOZA

Celem badania było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących Gminy Wilkołaz w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej.

Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie Gminy Wilkołaz, w tym jakości życia jej mieszkańców.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

- rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych,
- zapoznanie się z problemami uczniów w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami oraz przemocą rówieśniczą lub domową oraz uzależnieniami behawioralnymi,

- poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywanym przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom pełnoletnim lub nietrzeźwym.

I . Alkohol wśród dzieci i młodzieży

Picie alkoholu przez młodzież to obecnie jeden z poważniejszych problemów, z którymi zmagają się wiele Państw europejskich, w tym również Polska. Jak oceniają eksperci picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa osób w wieku 15–21 lat. Wzrost spożywania alkoholu przez młodzież oraz straty, jakie ponoszą oni w związku z piciem są też dostrzegane przez ogół naszego społeczeństwa. W badaniach sondażowych zrealizowanych pod koniec 2000 roku przez Pracownię Badań Społecznych w Sopocie Polacy uznali picie alkoholu przez młodzież jako trzeci najistotniejszy problem społeczny – zaraz po bezrobociu i spadku stopy życiowej.

Charakterystyce tego problemu poświęcono blok pytań skierowanych do uczniów. Celem niniejszego działu jest oszacowanie skali problemu wśród badanych uczniów oraz wskazanie grupy uczniów, u których ten problem jest najbardziej widoczny.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Wilkołaz wypełnili 109 ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne, przewagę miały dziewczynki – stanowiły one 66,1% ogółu. Chłopcy wypełnili 33,9% kwestionariuszy.

Rysunek 1. Płeć uczniów uczestniczących w badaniu: N=109¹

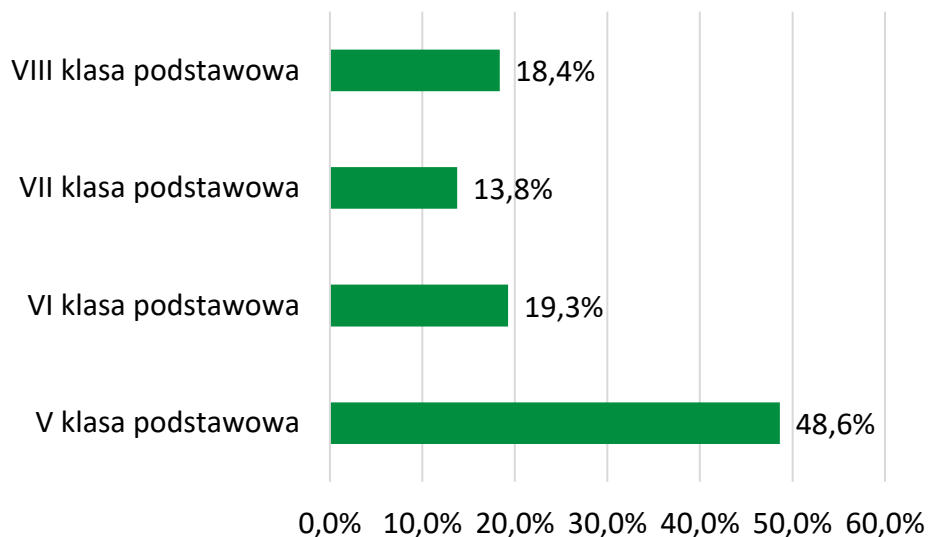

Kolejny wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Dostrzegalne jest zróżnicowanie pod tym względem. Najwięcej, bo 48,6% osób biorących udział w badaniu uczęszczało do V klasy szkoły podstawowej, 19,3% wskazało

¹ N = liczba osób odpowiadających na pytanie

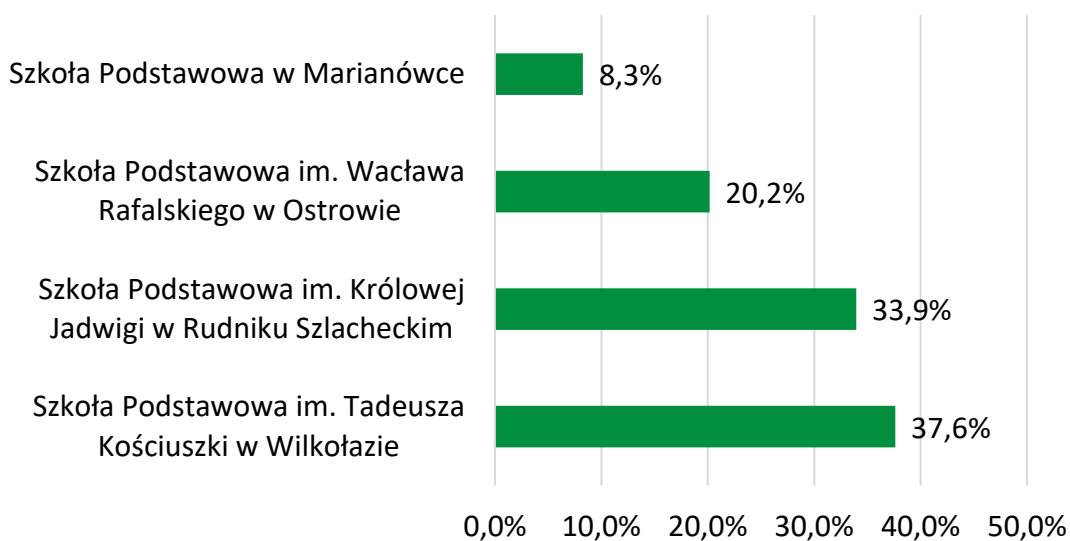
na klasę VI, 18,4% to uczniowie VIII klasy, a najmniejszy odsetek ankietowanych uczył się w VII klasie szkoły podstawowej (13,8%).

Wykres 1. Klasa: N=109

Respondenci zostali również poproszeni o wskazanie szkoły, do której uczęszczają. Najwięcej ankiet wypełnili uczniowie ze Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Wilkołazie (41 osób, tj. 37,6%), a co trzeci ankietowany to uczeń Szkoły Podstawowej im. im. Królowej Jadwigi w Rudniku Szlacheckim (33,9%, tj. 37 osób). 20,2% badanych uczęszcza do Szkoły Podstawowej im. Wacława Rafalskiego w Ostrowie (22 osoby), a najmniejszy odsetek badanych stanowili uczniowie Szkoły Podstawowej w Marianówce (8,3%, tj. 9 osób).

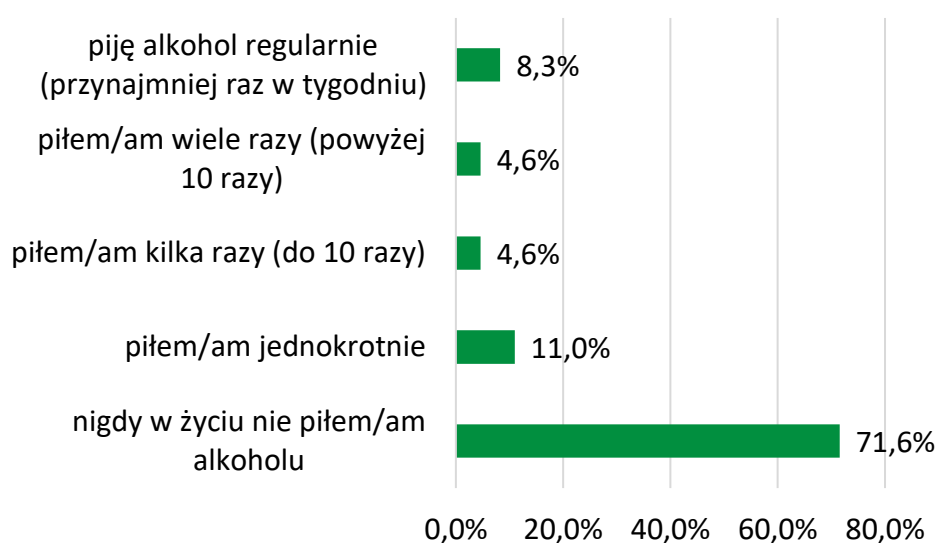
Wykres 2. Szkoła: N=109

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z pytań skierowanych do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez nich alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miał średnio co czwarty badany (28,5%). 11,0% osób, które oświadczyły, że sięgnęły po alkohol to uczniowie, którzy spożywali go jednokrotnie, 4,6% respondentów piło napoje alkoholowe kilka razy (do 10), kolejne 4,6% – wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 8,3% badanych pije alkohol regularnie, tj. przynajmniej raz w tygodniu.

Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=109

Analizując kwestię spożywania alkoholu przez uczniów z Gminy w podziale na szkoły można dostrzec, że po alkohol najrzadziej sięgali uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Ostrowie (13,6%, tj. 3 osoby). Niski odsetek uczniów, którzy sięgnęli po tego typu substancję psychoaktywną widoczny jest również w przypadku Szkoły Podstawowej w Wilkołazie, gdzie 70,7% uczniów jest przed inicjacją alkoholową (29 osób), natomiast należy zwrócić uwagę, iż to właśnie w tej placówce uczniowie sięgają po alkohol z największą częstotliwością, gdyż przynajmniej raz w tygodniu pije go 14,6% badanych (6 osób). Największy odsetek badanych spośród wszystkich szkół, którzy mieli styczność z alkoholem uczy się w Szkole Podstawowej w Marianówce (44,4% osób, tj. 4 osoby).

Tabela 1. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
nigdy w życiu nie piłem/am alkoholu	70,7% (29)	67,6% (25)	86,4% (19)	55,6% (5)
piłem/am jednokrotnie	9,8% (4)	16,2% (6)	9,0% (2)	0,0% (0)
piłem/am kilka razy (do 10 razy)	2,4% (1)	5,4% (2)	0,0% (0)	22,2% (2)
piłem/am wiele razy (powyżej 10 razy)	2,4% (1)	8,1% (3)	4,6% (1)	0,0% (0)
piję alkohol regularnie (przynajmniej raz w tygodniu)	14,6% (6)	2,7% (1)	0,0% (0)	22,2% (2)

Następne pytanie zadane uczniom ze szkół znajdujących się na terenie gminy Wilkołaz, odnosiło się do częstotliwości spożycia alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Połowa uczniów nie piła alkoholu w tym okresie (16 osób, tj. 51,6%). Wśród respondentów, którzy sięgnęli wtedy po alkohol 5 badanych spożywało go 1-2 razy (16,1%), natomiast 10 ankietowanych piło alkohol więcej niż 7 razy (32,3%).

Tabela 2. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=31

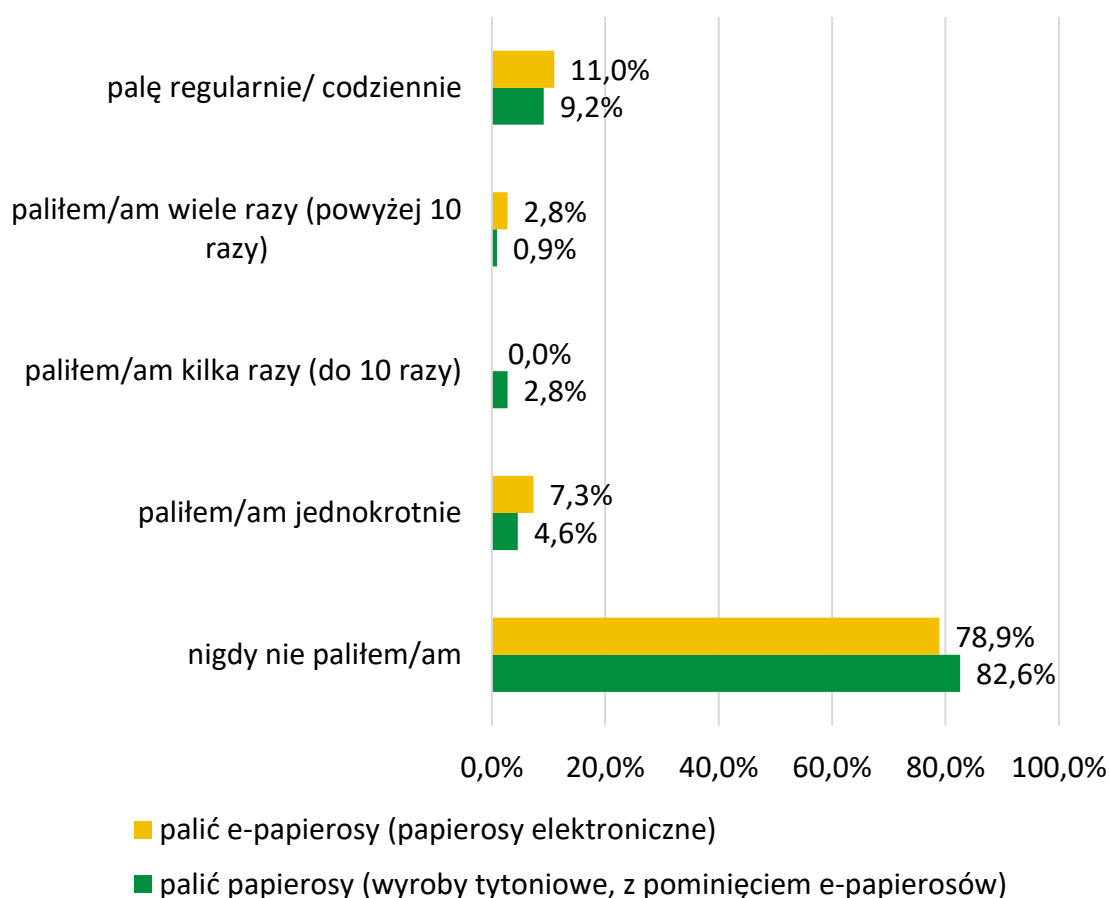
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	51,6%	16
1 – 2 razy	16,1%	5
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	32,3%	10

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z papierosami tradycyjnymi miało 17,5% ankietowanych, w tym 4,6% uczniów sięgnęło po nie jednokrotnie, 2,8% robiło to kilka razy (do 10), 0,9% – wiele razy (powyżej 10), natomiast 9,2% pali regularnie/codziennie.

Jak wynika z badań, po e-papierosy sięgnęło 21,1% ankietowanych, w tym 7,3% paliło je jednokrotnie, 2,8% – wiele razy (powyżej 10 razy), z kolei 11,0% robi to regularnie/codziennie.

Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=109

Analizując styczność uczniów z terenu Gminy z papierosami tradycyjnymi, większość uczniów zadeklarowała, że nigdy nie paliła papierosów. Najwyższe wskaźniki odnotowano w Szkole Podstawowej w Ostrowie (95,5%, tj. 21 osób) oraz w Szkole Podstawowej w Rudniku Szlacheckim (86,5%, tj. 32 osoby). Największy odsetek uczniów palących papierosy regularnie odnotowano w przypadku Szkoły Podstawowej w Marianówce, gdzie wartość ta kształtowała się na poziomie 22,2% (2 osoby). Szkoły, w których uczniowie częściej sięgają po wyroby tytoniowe to Szkoła Podstawowa w Wilkołazie w (14,6%, tj. 6 osób) oraz Szkoła Podstawowa w Rudniku Szlacheckim (5,4%, tj. 2 osoby) – szczególnie w tych szkołach warto skupić się na działaniach profilaktycznych.

Tabela 3. Ile razy zdarzyło Ci się palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów): N=109
(korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
nigdy nie paliłem/am	75,6% (31)	86,5% (32)	95,5% (21)	66,7% (6)
paliłem/am jednokrotnie	4,9% (2)	2,7% (1)	4,6% (1)	11,1% (1)
paliłem/am kilka razy (do 10 razy)	2,4% (1)	5,4% (2)	0,0% (0)	0,0% (0)
paliłem/am wiele razy (powyżej 10 razy)	2,4% (1)	0,0% (0)	0,0% (0)	0,0% (0)
palę regularnie/codziennie	14,6% (6)	5,4% (2)	0,0% (0)	22,2% (2)

W podziale na szkoły, największy odsetek badanych korzystających z e-papierosów stanowią uczniowie Szkoły Podstawowej w Marianówce – wskazał na to co drugi ankietowany, tj. 55,5% (5 osób), jednakże 33,3% z nich stosowało je jednokrotnie (3 osoby). Wśród uczniów deklarujących regularne używanie papierosów elektronicznych lub sięgających po nie wielokrotnie, wyróżnia się Szkoła Podstawowa w Wilkołazie, gdzie do wielokrotnego palenia przyznało się 4,9% osób (2 uczniów), natomiast do codziennego – 17,1% (7 osób). Najrzadziej po e-papierosy sięgali uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Ostrowie, w której 90,9% badanych nie miało z nimi styczności (20 osób) oraz uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Rudniku Szlacheckim, gdzie odsetek ten wyniósł 83,8% (31 osób).

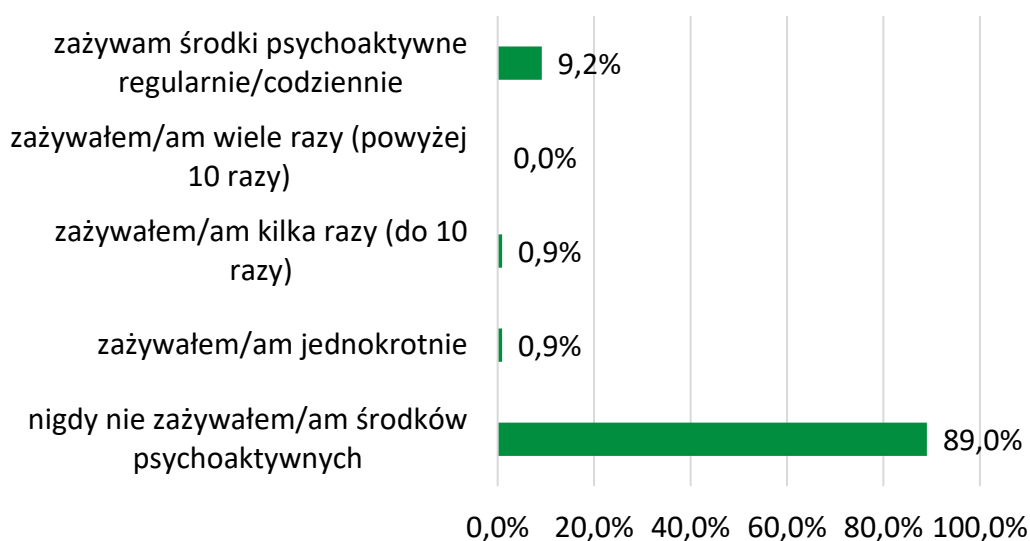
Tabela 4. Ile razy zdarzyło Ci się palić e-papierosy: N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
nigdy nie paliłem/am	75,6% (31)	83,8% (31)	90,9% (20)	44,4% (4)
paliłem/am jednokrotnie	2,4% (1)	8,1% (3)	4,6% (1)	33,3% (3)
paliłem/am kilka razy (do 10 razy)	0,0% (0)	0,0% (0)	0,0% (0)	0,0% (0)
paliłem/am wiele razy (powyżej 10 razy)	4,9% (2)	0,0% (0)	4,6% (1)	0,0% (0)
palę regularnie/codziennie	17,1% (7)	8,1% (3)	0,0% (0)	22,2% (2)

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że 11,0% z nich sięgnęło po substancje psychoaktywne, z czego po 0,9% zażywało je jednokrotnie lub kilkakrotnie (do 10 razy), natomiast 9,2% robi to regularnie/codziennie.

Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=109

Analizując problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia przez uczniów szkół z terenu gminy Wilkołaz zauważyć można, że ankietowani uczęszczający do Szkoły Podstawowej w Ostrowie nigdy nie sięgali po tego typu substancje. Najwyższy odsetek badanych, którzy zażywali środki psychoaktywne widoczny jest w przypadku Szkoły w Marianówce – 22,2% uczniów wskazało, że zażywa je regularnie (2 osoby). W przypadku uczniów, którzy w sposób regularny sięgają po takie substancje, wysoki odsetek odnotowano w Szkole Podstawowej w Wilkołazie, wynoszący 17,1% (7 osób).

Tabela 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
nigdy nie zażywałem/am środków psychoaktywnych	80,5% (33)	94,6% (35)	100,0% (22)	77,8% (7)
zażywałem/am jednokrotnie	0,0% (0)	2,7% (1)	0,0% (0)	0,0% (0)
zażywałem/am kilka razy (do 10 razy)	2,4% (1)	0,0% (0)	0,0% (0)	0,0% (0)

zażywałem/am wiele razy (powyżej 10 razy)	0,0% (0)	0,0% (0)	0,0% (0)	0,0% (0)
zażywam środki psychoaktywne regularnie/codziennie	17,1% (7)	2,7% (1)	0,0% (0)	22,2% (2)

Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie sięgnęło po nie 10 uczniów, z czego pojedyncze osoby zażywały tego typu substancje 3-4 razy lub 5-7 razy (po 8,3%), natomiast 8 badanych – więcej niż 7 razy (66,7%).

Tabela 6. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=12

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	16,7%	2
1 – 2 razy	0,0%	0
3 – 4 razy	8,3%	1
5 – 7 razy	8,3%	1
więcej niż 7 razy	66,7%	8

Kolejna tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzaju zażywanych substancji. Jak wynika z odpowiedzi, 7 osób sięgnęło po mefedron (63,6%), 6 uczniów po dopalacze (54,6%), po 5 osób wskazało na marihuanę i amfetaminę (po 45,5%), 4 osoby wyróżniły leki w celu odurzenia (36,4%), natomiast 2 uczniów zażywało inne substancje, wśród których wymieniono *domestos* (18,2%).

Tabela 7. Jakie były to substancje? N=13

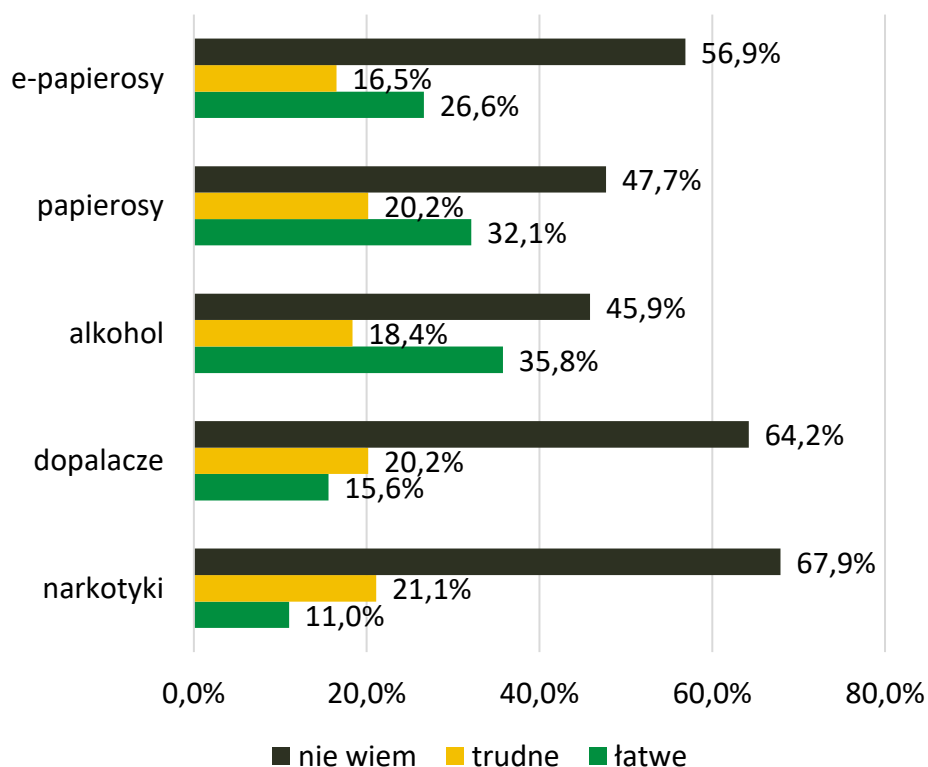
Odpowiedź	%	Liczba odp.
mefedron	63,6%	7
dopalacze	54,6%	6
marihuana	45,5%	5
amfetamina	45,5%	5
leki w celu odurzenia	36,4%	4
inne	18,2%	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- ➡ narkotyki są łatwe do zdobycia dla 11,0% ankietowanych, a trudne dla 21,1%,
- ➡ dopalacze są łatwe do zdobycia dla 15,6% badanych, a trudne dla 20,2%,
- ➡ alkohol jest łatwy do zdobycia dla 35,8% respondentów, a trudny dla 18,4%,
- ➡ papierosy są łatwe do zdobycia dla 32,1% ankietowanych, a trudne dla 20,2%,
- ➡ e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 26,6% osób, a trudne dla 16,5%.

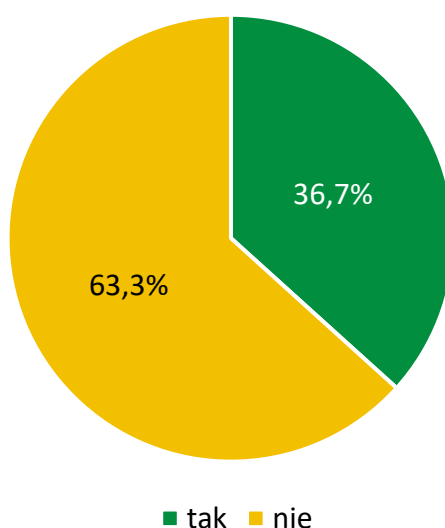
Wykres 6. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=109

PROBLEM PRZEMOCY

Kolejne pytanie zadane respondentom miało na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy Wilkołaz. Zapytano uczniów o to, czy zdarzyło im się w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy. Twierdzącej odpowiedzi udzielił co trzeci badany (36,7%).

Wykres 7. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=109

Analizując dane dotyczące skali doświadczenia przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy wśród uczniów szkół z terenu Gminy, możemy zauważyć następujące zależności:

- ➔ najwyższy odsetek uczniów, którzy zadeklarowali, że doświadczyli przemocy, występuje w Szkole Podstawowej w Wilkołazie (46,3%, tj. 19 osób) oraz Szkole Podstawowej w Rudniku Szlacheckim (37,8%, tj. 14 osób);
- ➔ największy odsetek badanych, którzy nie doświadczyli przemocy odnotowano w Szkole Podstawowej w Ostrowie (81,8%, tj. 18 osób), co w porównaniu z innymi placówkami pozwala stwierdzić, że w tej szkole występuje najmniejsza skala zjawiska przemocy.

Tabela 8. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
tak	46,3% (19)	37,8% (14)	18,2% (4)	33,3% (3)
nie	53,7% (22)	62,2% (23)	81,8% (18)	66,7% (6)

W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczaali przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły – przyznało to 27 osób (75,0%), z kolei po 8 respondentów wskazało na rodziców, kolegów/koleżanki spoza szkoły oraz rodzeństwo (po 22,2%). Ponadto, 6 uczniów wskazało na inne osoby, w tym: *nauczycieli, babcię, tatę i koleżankę*. 4 osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 9. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=36

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	75,0%	27
rodzice	22,2%	8
koledzy/koleżanki spoza szkoły	22,2%	8
rodzeństwo	22,2%	8
inne osoby	16,7%	6

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Można zauważyć, że:

- ➡ przemocy psychicznej doznało 26 badanych (70,3%),
- ➡ przemocy fizycznej doświadczyło 19 uczniów (51,4%),
- ➡ przemocy seksualnej doświadczyło 12 respondentów (32,4%),
- ➡ zaniedbania doznało 5 ankietowanych (13,5%).

3 badanych pominęło to pytanie.

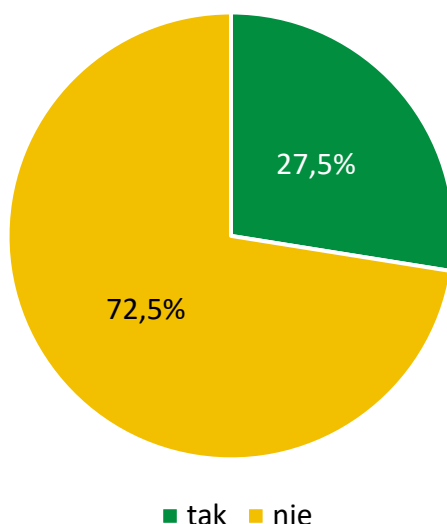
Tabela 10. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=37

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	70,3%	26
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	51,4%	19
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób, który mnie zawstydział itp.	32,4%	12
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	13,5%	5

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowali oni przemoc wobec innych osób. Twierdząco na to pytanie odpowiedział średnio co czwarty uczeń, tj. 27,5%.

Wykres 8. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=109

Powyższe zagadnienie rozpatrzono również w podziale na poszczególne szkoły biorące udział w badaniu. Analizując otrzymane zależności, można wywnioskować, że:

- ➔ najwyższy odsetek uczniów stosujących przemoc występuje w Szkole Podstawowej w Marianówce (44,4%, tj. 4 osoby) oraz w Szkole Podstawowej w Wilkołazie (34,2%, tj. 14 osób), a najniższy w Szkole Podstawowej w Ostrowie (9,1%, tj. 2 osoby). Może to wskazywać na różnice w poziomie agresji uczniów w poszczególnych szkołach, co może być związane z różnymi czynnikami, takimi jak kultura szkoły, sposób rozwiązywania konfliktów czy działania profilaktyczne;
- ➔ w Szkole Podstawowej w Rudniku Szlacheckim do stosowania przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznał się co czwarty uczeń (27,0%, tj. 10 osób). Oznacza to, że problem przemocy jest obecny w każdej szkole, ale jego skala różni się w zależności od placówki;
- ➔ szkoły z wyższymi odsetkami uczniów stosujących przemoc mogą wymagać intensywniejszych działań prewencyjnych, aby zmniejszyć poziom agresji i budować bardziej przyjazne środowisko edukacyjne.

Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
tak	34,2% (14)	27,0% (10)	9,1% (2)	44,4% (4)
nie	65,8% (27)	73,0% (27)	90,9% (20)	55,6% (5)

W dalszej kolejności respondenci odpowiedzieli na pytanie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że:

- ➡ przemoc psychiczną stosowało 20 respondentów (71,4%),
- ➡ przemoc fizyczną zastosowało 17 ankietowanych (60,7%),
- ➡ przemocy seksualnej dopuściło się 8 badanych (28,6%).

2 badanych pominęło to pytanie.

Tabela 12. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=28

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	71,4%	20
biłem/am kogoś, kopąłem/am, szarpałem/aśm dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	60,7%	17
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	28,6%	8

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Największa część ankietowanych przyznała się do przemocy wobec uczniów ze swojej szkoły – wskazało na to 21 osób (75,0%), natomiast odpowiedzi 12 respondentów padły na kolegów/koleżanki spoza szkoły (42,9%). 11 ankietowanych przyznało się do przemocy wobec rodzeństwa (39,3%), z kolei 4 uczniów podało inne osoby, wśród których wymieniono *nauczycieli* i *kolegów* (14,3%). 2 badanych pominęło to pytanie.

Tabela 13. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=28

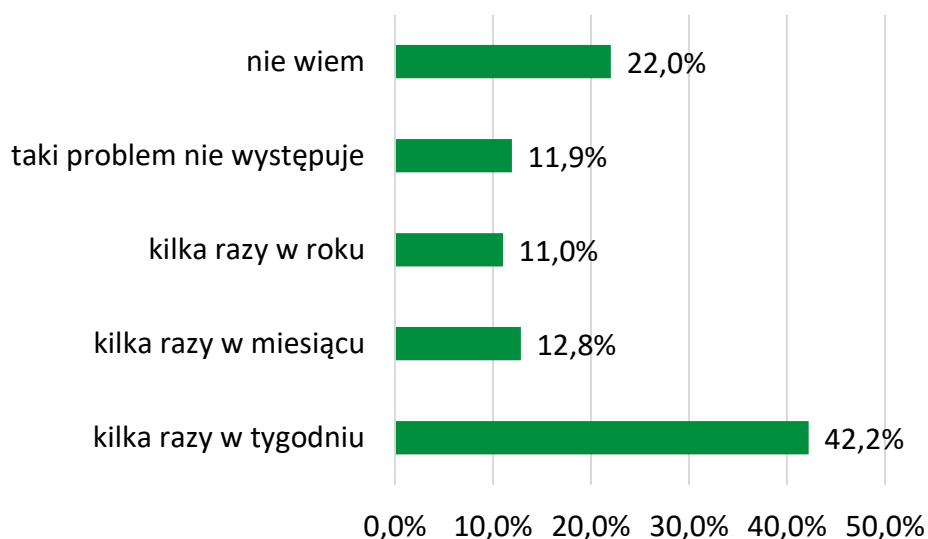
Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów z mojej szkoły	75,0%	21
kolegów/koleżanek spoza szkoły	42,9%	12
rodzeństwa	39,3%	11
innych osób	14,3%	4

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Następne pytanie dotyczyło częstotliwości występowania przemocy między uczniami w szkole. 22,0% osób nie potrafiło określić, czy ten problem jest obecny, z kolei zdaniem 11,9% przemoc między uczniami w szkole nie występuje. Respondenci, którzy przyznali, że w ich szkole się to zdarza stanowią 66,0% wszystkich badanych, przy czym 11,0% z nich

przyznało, że takie sytuacje mają miejsce kilka razy w roku, w opinii 12,8% uczniów – kilka razy w miesiącu, natomiast 42,2% ankieterowanych odpowiedziało, iż problem przemocy między uczniami zauważa kilka razy w tygodniu.

Wykres 9. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=109

Poniższa tabela ukazuje zróżnicowanie częstotliwości występowania przemocy w poszczególnych szkołach w opinii respondentów. Jak wynika z przedstawionej korelacji:

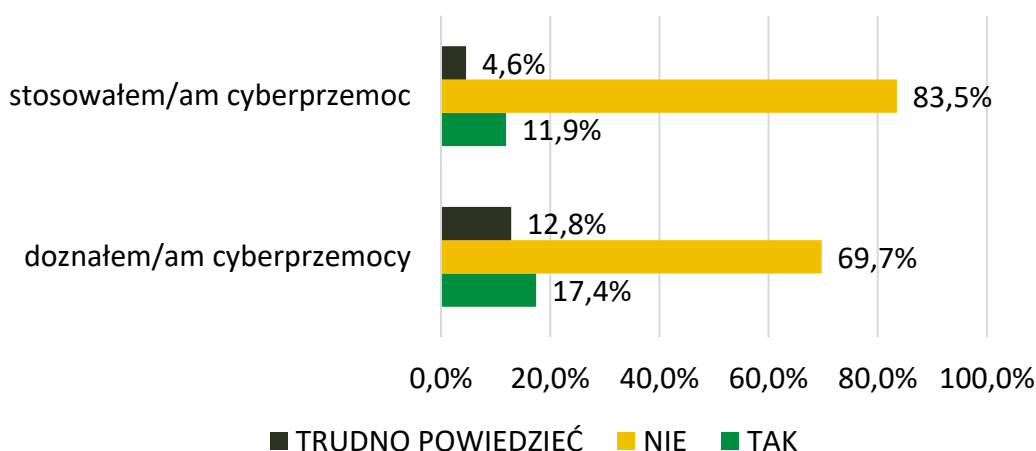
- ➡ największy odsetek uczniów, którzy wskazali, że przemoc występuje „kilka razy w tygodniu”, odnotowano w Szkole Podstawowej w Marianówce (55,6%, tj. 5 osób), w Szkole Podstawowej w Rudniku Szlacheckim (51,4%, tj. 19 osób) oraz Szkole Podstawowej w Wilkołazie (41,5%, tj. 17 osób);
- ➡ w Szkole Podstawowej w Ostrowie, przemoc występuje stosunkowo regularnie, gdyż co czwarty uczeń zauważa ten problem kilka razy w tygodniu (22,7%, tj. 5 osób), natomiast jest to też placówka, w której uczniowie najrzadziej dostrzegają problem przemocy między uczniami.

Tabela 14. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
nie wiem	19,5% (8)	24,3% (9)	27,3% (6)	11,1% (1)
taki problem nie występuje	12,2% (5)	2,7% (1)	22,7% (5)	22,2% (2)
kilka razy w roku	12,2% (5)	10,8% (4)	9,1% (2)	11,1% (1)
kilka razy w miesiącu	14,6% (6)	10,8% (0)	18,2% (4)	0,0% (0)
kilka razy w tygodniu	41,5% (17)	51,4% (19)	22,7% (5)	55,6% (5)

Następnie uczniowie biorący udział w badaniu mieli odpowiedzieć na pytanie, czy sami stosowali lub doświadczyli cyberprzemocy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy. 17,4% uczniów stwierdziło, że doświadczyło cyberprzemocy, natomiast 12,8% osób nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że odsetek 11,9% respondentów przyznał się do stosowania przemocy w Internecie, jednocześnie 4,6% osób wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 10. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=109

Aspekty związane z cyberprzemocą przeanalizowano również w korelacji na szkoły z terenu gminy Wilkołaz. Jak wynika z danych przedstawionych w poniższej tabeli, najwyższy odsetek uczniów doznających cyberprzemocy odnotowano w Szkole Podstawowej w Marianówce (22,2%, tj. 2 osoby) oraz w Szkole Podstawowej w Wilkołazie (22,0%, tj. 9 osób). Najmniejszy udział uczniów doznających przemocy w Internecie zauważyć można natomiast w przypadku Szkoły Podstawowej w Ostrowie, gdzie wartość ta wynosiła 4,6% (1 osoba).

Tabela 15. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś cyberprzemocy (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
tak	22,0% (9)	18,9% (7)	4,6% (1)	22,2% (2)
nie	63,4% (26)	64,9% (24)	86,4% (19)	77,8% (7)
trudno powiedzieć	14,6% (6)	16,2% (6)	9,0% (2)	0,0% (0)

W przypadku stosowania cyberprzemocy przez uczniów poszczególnych szkół z terenu gminy Wilkołaz można zauważyć, że najwyższy odsetek osób stosujących przemoc w Internecie odnotowano w przypadku Szkoły Podstawowej w Marianówce (22,2%, tj. 2 osoby) oraz w Szkole Podstawowej w Wilkołazie (17,1%, tj. 7 osób), zaś najniższy – w Szkole Podstawowej w Ostrowie (4,6%, tj. 1 osoba) oraz w Szkole Podstawowej w Rudniku Szlacheckim (8,1%, tj. 3 osoby).

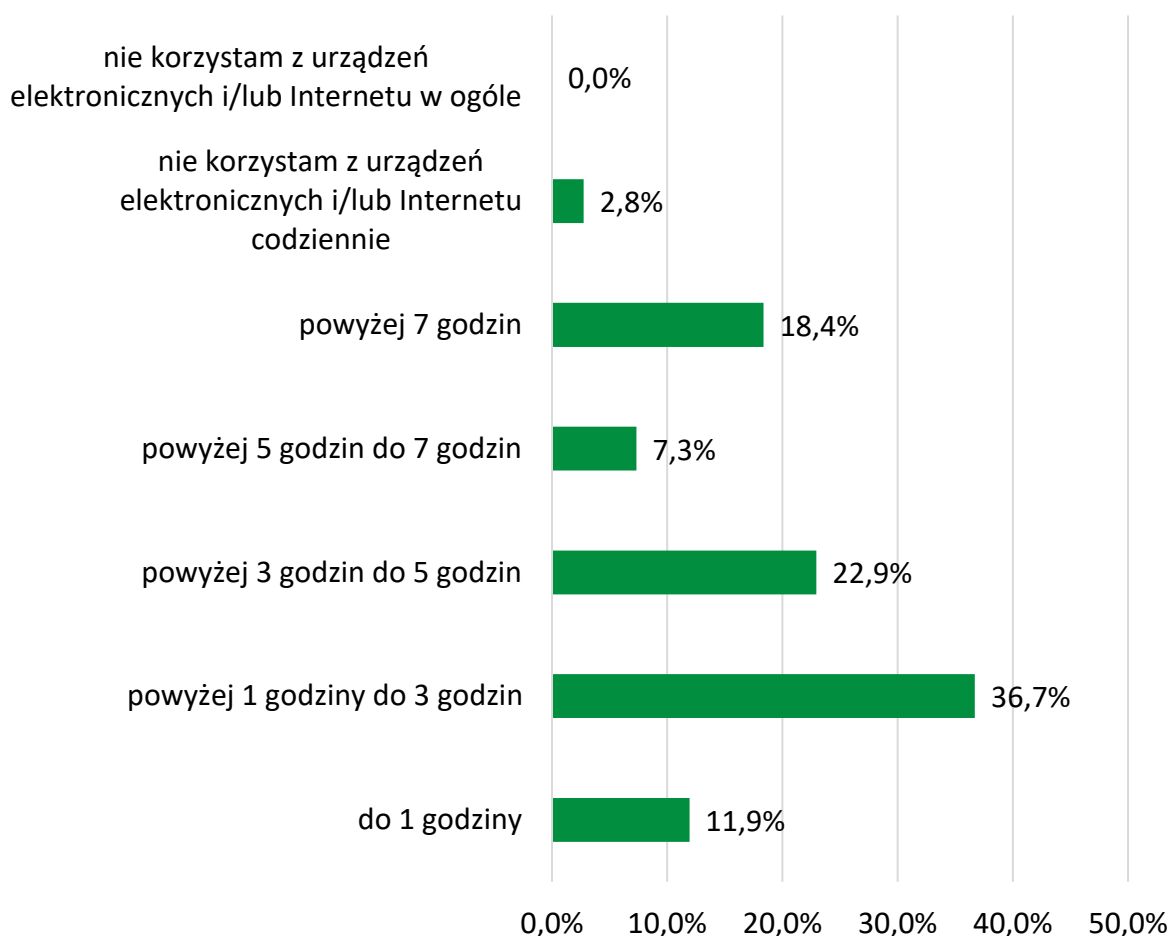
Tabela 16. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
tak	17,1% (7)	8,1% (3)	4,6% (1)	22,2% (2)
nie	78,0% (32)	86,5% (32)	95,5% (21)	66,7% (6)
trudno powiedzieć	4,9% (2)	5,4% (2)	0,0% (0)	11,1% (1)

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często uczniowie z gminy Wilkołaz korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Pierwsze pytanie miało zweryfikować, ile czasu w ciągu dnia uczniowie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Badanie wykazało, że znaczna część młodych mieszkańców poświęca na korzystanie z tego typu urządzeń powyżej 1 godziny do 3 godzin dziennie (36,7%) oraz powyżej 3 godzin do 5 godzin dziennie (22,9%). 18,4% ankietowanych przeznacza na to powyżej 7 godzin dziennie, 11,9% badanych do 1 godziny, z kolei 7,3% – od 5 do 7 godzin dziennie. 2,8% badanych podało, że nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie.

Wykres 11. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu?
N=109

Kwestię korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu rozpatrzono również w podziale na szkoły biorące udział w badaniu. Korelacja pozwoliła na wykrycie następujących wniosków:

- ➡ we wszystkich szkołach podstawowych z terenu Gminy największa część uczniów biorących udział w badaniu przeznacza od 1 do 3 godzin w ciągu dnia na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (od 31,8% do 41,5%);
- ➡ najkrótszy czas na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu w ciągu dnia przeznaczają uczniowie Szkoły Podstawowej w Ostrowie, gdzie 18,2% uczniów poświęca na tego typu czynności powyżej 5 godzin w ciągu dnia;
- ➡ poza Szkołą Podstawową w Marianówce, we wszystkich placówkach oświatowych znajdują się uczniowie, którzy nie korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie;

- ➡ największą ilość czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (powyżej 5 godzin dziennie) poświęcają uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Rudniku Szlacheckim (32,4%, tj. 12 osób) oraz ze Szkoły Podstawowej w Wilkołazie, gdzie na zakres powyżej 5 godzin wskazało 24,4% (10 osób).

Tabela 17. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
do 1 godziny	12,2% (5)	10,8% (4)	13,6% (3)	11,1% (1)
powyżej 1 godziny do 3 godzin	41,5% (17)	35,1% (13)	31,8% (7)	33,3% (3)
powyżej 3 godzin do 5 godzin	19,5% (8)	18,9% (7)	31,8% (7)	33,3% (3)
powyżej 5 godzin do 7 godzin	2,4% (1)	16,2% (6)	4,6% (1)	0,0% (0)
powyżej 7 godzin	22,0% (9)	16,2% (6)	13,6% (3)	22,2% (2)
nie korzystam z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie	2,4% (1)	2,7% (1)	4,6% (1)	0,0% (0)
nie korzystam z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu w ogóle	0,0% (0)	0,0% (0)	0,0% (0)	0,0% (0)

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Tego typu zachowanie zadeklarowały 44 osoby (40,8%), w tym 12 badanych zdarza się to bardzo często (11,1%), 2 uczniom – często (1,9%), 25 respondentom – czasami (23,2%), natomiast 5 ankietowanych zadeklarowało, że skłamało w tej sprawie jeden raz (4,6%). 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

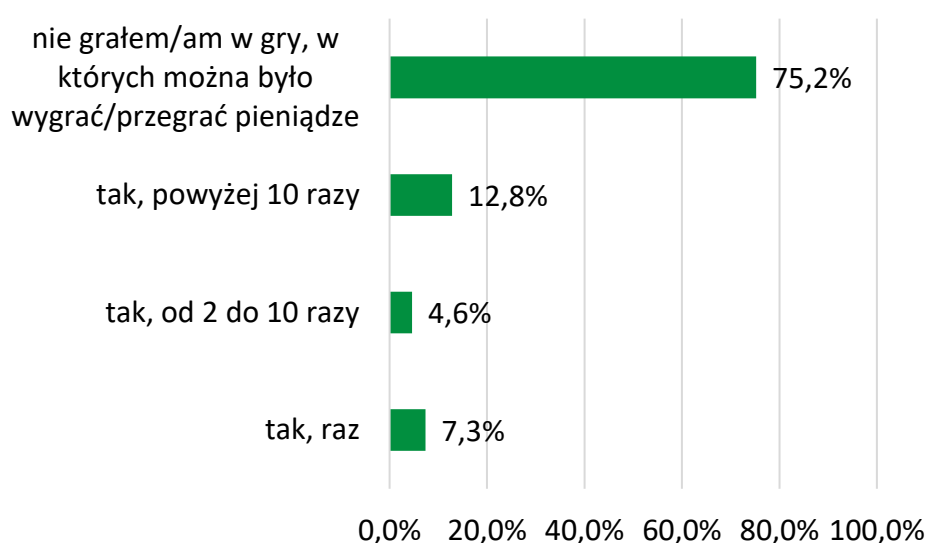
Tabela 18. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=108

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	11,1%	12
tak, często	1,9%	2
tak, czasami	23,2%	25
tak, jednokrotnie	4,6%	5
nie	59,3%	64

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 24,7% badanych. Wśród tych osób 7,3% grało w nie jednokrotnie, 4,6% – od 2 do 10 razy, z kolei 12,8% – powyżej 10 razy.

Wykres 12. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=109

Analizując kwestię uczestnictwa uczniów poszczególnych szkół w grach hazardowych, można zauważyć, iż największy odsetek wychowanków narażonych na tego typu uzależnienie odnotowano w Szkole Podstawowej w Marianówce (33,3%, tj. 3 osoby), z kolei najwięcej ankietowanych, którzy podejmowali się tego częściej niż 10 razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (oprócz SP w Marianówce) odnotowano w Szkole Podstawowej w Wilkołazie (19,5%, tj. 8 osób). Najmniejszy odsetek uczniów uczestniczących w grach hazardowych odnotowano w przypadku Szkoły Podstawowej w Ostrowie – styczność z tego typu grami miało 18,2% (4 osoby). Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku Szkoły Podstawowej w Rudniku Szlacheckim, gdzie wartość ta była nieznacznie wyższa i kształtowała się na poziomie 21,6% (8 osób).

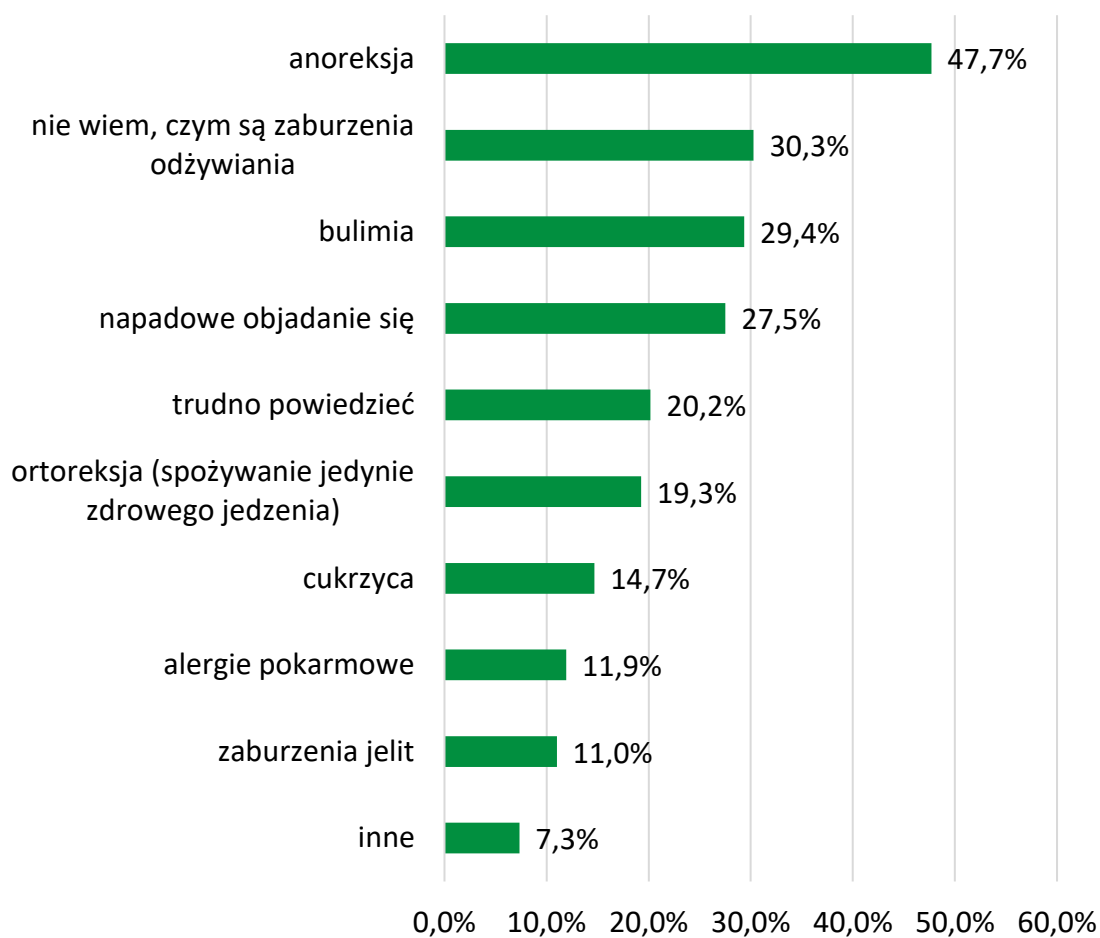
Tabela 19. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=109 (korelacja ze względu na szkołę)

Odpowiedź	SP w Wilkołazie	SP w Rudniku Szlacheckim	SP w Ostrowie	SP w Marianówce
tak, raz	2,4% (1)	10,8% (4)	13,6% (3)	0,0% (0)
tak, od 2 do 10 razy	7,3% (3)	0,0% (0)	4,6% (1)	11,1% (1)
tak, powyżej 10 razy	19,5% (8)	10,8% (4)	0,0% (0)	22,2% (2)
nie grałem/am w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze	70,7% (29)	78,4% (29)	81,8% (18)	66,7% (6)

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Kolejna część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Wilkołaz dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Największy odsetek wskazał na anoreksję (47,7%), 29,4% uczniów wyróżniło bulimię, a 27,5% – napadowe objadanie się. 19,3% ankietowanych wytypowało ortoreksję, a brak wiedzy, czym są zaburzenia odżywiania zadeklarowało 30,3% uczniów. Z odpowiedzi wynika, iż błędną wiedzę w tym zakresie ma 14,7% uczniów, w opinii których do zaburzeń odżywiania zalicza się cukrzycę, 11,9% osób w przypadku alergii pokarmowych oraz 11,0% badanych odnośnie zaburzeń jelit. Średnio co piątemu ankietowanemu trudno było odpowiedzieć na to pytanie (20,2%), z kolei wśród innych zaburzeń wymieniono *anemię* (7,3%).

Wykres 13. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=109

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

1. Dorośli

Przeprowadzone wśród mieszkańców badania ankietowe dotyczyły przede wszystkim problemu uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców gminy Wilkołaz, a także skala zjawiska przemocy, korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

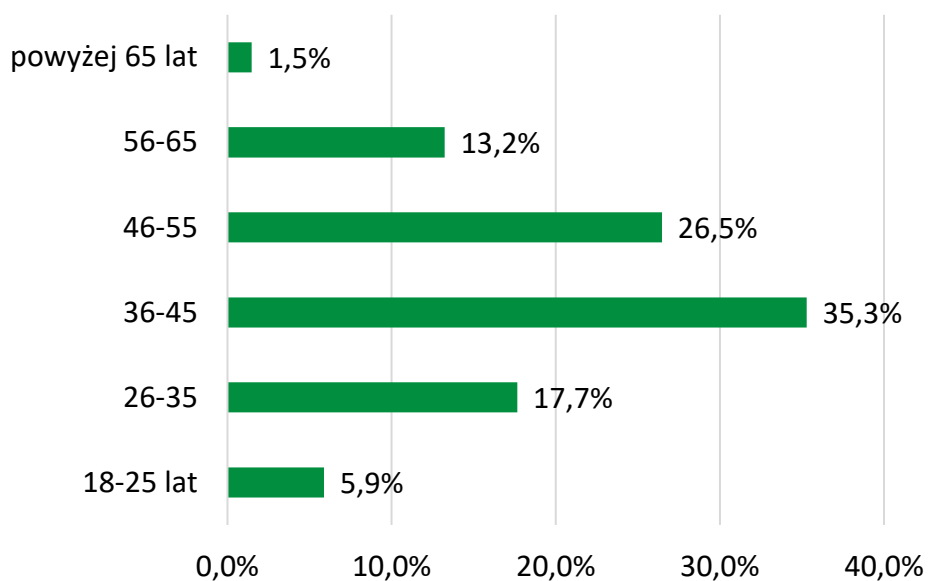
W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Wilkołaz wzięło udział 68 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, z podziałem na płeć. Można zauważyć, że zdecydowanie więcej ankiet wypełniły kobiety – stanowiły one 69,1% ogółu, natomiast mężczyźni – 30,9%.

Rysunek 2. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=68

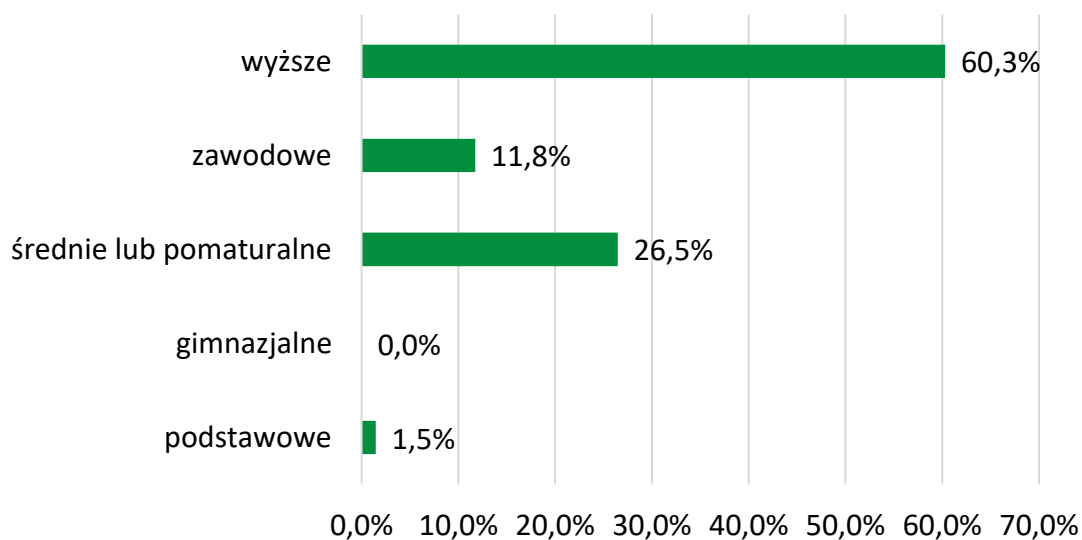
Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci byli zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani mający 36-45 lat (35,3%), a następnie mający 46-55 lat (26,5%). W badaniu wzięli udział również mieszkańcy w wieku 26-35 lat (17,7%), 56-65 lat (13,2%), 18-25 lat (5,9%), natomiast najmniejszy odsetek stanowili mieszkańcy powyżej 65 lat (1,5%).

Wykres 14. Wiek: N=68

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy odsetek mieszkańców legitymował się wykształceniem wyższym (60,3%), z kolei co czwarty – średnim/pomaturalnym (26,5%). 11,8% badanych posiada wykształcenie zawodowe, natomiast 1,5% ankietowanych zakończyło edukację na poziomie podstawowym.

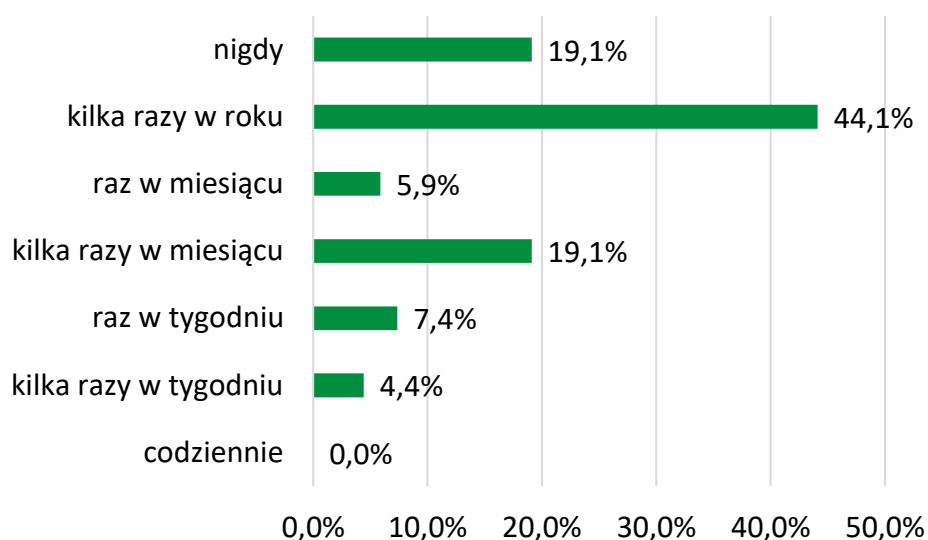
Wykres 15. Wykształcenie: N=68

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Możemy zauważyć, iż 4,4% ankietowanych sięga po alkohol kilka razy w tygodniu, 7,4% – raz w tygodniu, 19,1% – kilka razy w miesiącu, a 5,9% – raz w miesiącu. 44,1% respondentów podało, że pije alkohol kilka razy w roku, natomiast abstynencję zadeklarowało 19,1% osób.

Wykres 16. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=68

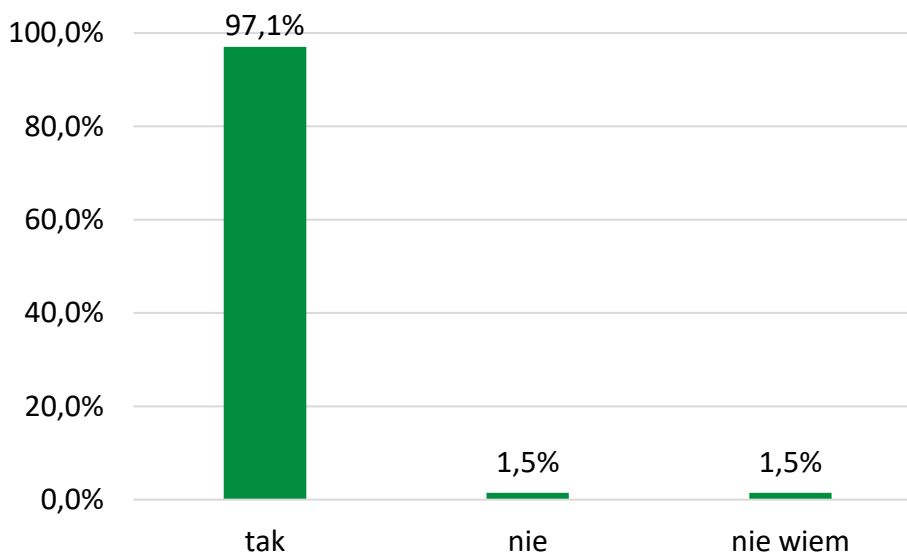
Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Odpowiedzi mieszkańców są następujące: większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyło im się upić (51 osób, tj. 92,7%). Po 2 respondentów wskazało, że doszło do tego 1 raz lub 2-5 razy (po 3,6%).

Tabela 20. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=55

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	3,6%	2
2-5 razy	3,6%	2
6-10 razy	0,0%	0
powyżej 10 razy	0,0%	0
ani razu	92,7%	51

W jednym z pytań poprosiliśmy ankietowanych o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży, na rozwój dziecka. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wśród nieznacznej części mieszkańców Gminy, występuje brak świadomości w tym zakresie. Odpowiedź „nie wiem” oraz „nie” zaznaczyło po 1,5% osób. 97,1% respondentów przyznało, że spożywanie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka.

Wykres 17. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=68

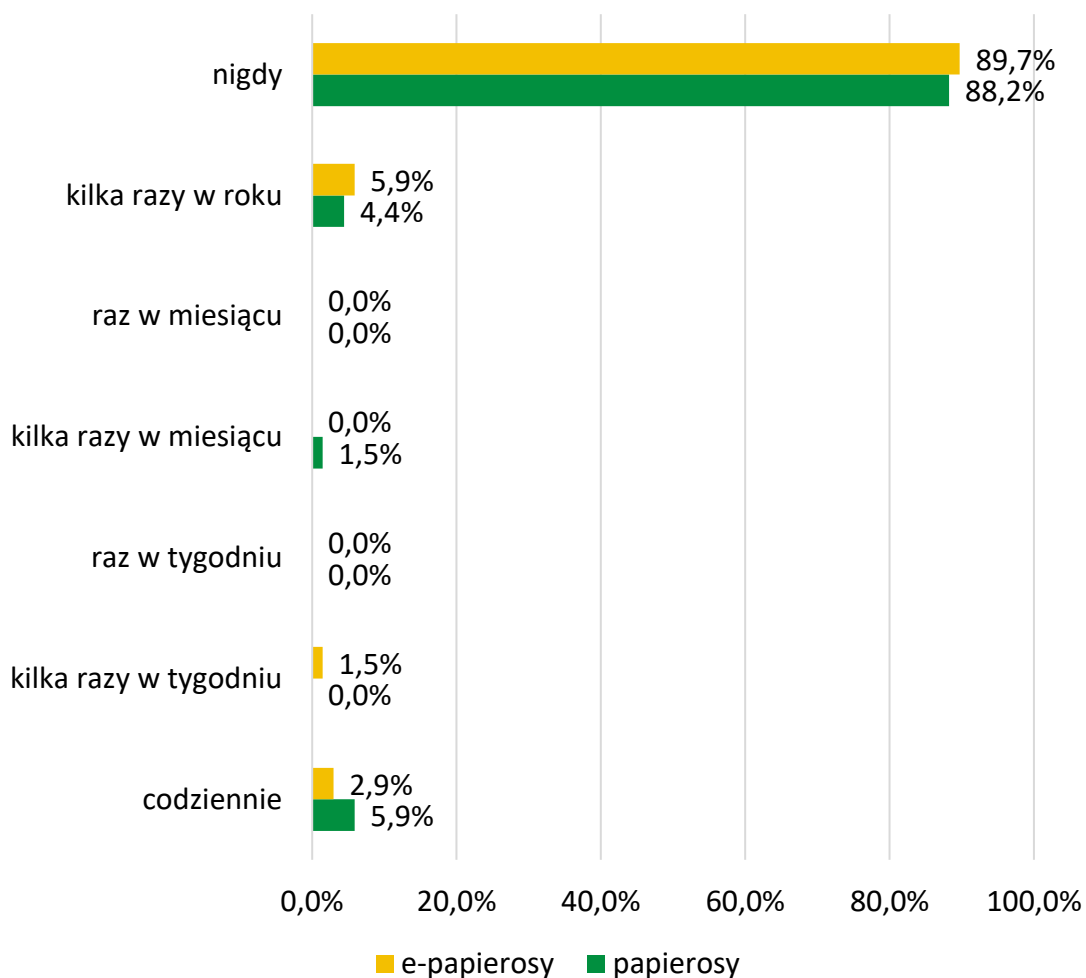

PROBLEM NIKOTYNOWY

Drugi z badanych obszarów, miał na celu zweryfikowanie skali palenia papierosów przez dorosłych mieszkańców Gminy. Spośród wszystkich badanych osób papierosy tradycyjne pali 11,8%, przy czym 4,4% ankietowanych sięga po nie kilka razy w roku, 105% robi to kilka razy w miesiącu, natomiast 5,9% podaje, że pali papierosy codziennie.

Po elektroniczne papierosy sięga 10,3% respondentów, przy czym 5,9% z nich robi to kilka razy w roku, 1,5% – kilka razy w tygodniu, a 2,9% – codziennie.

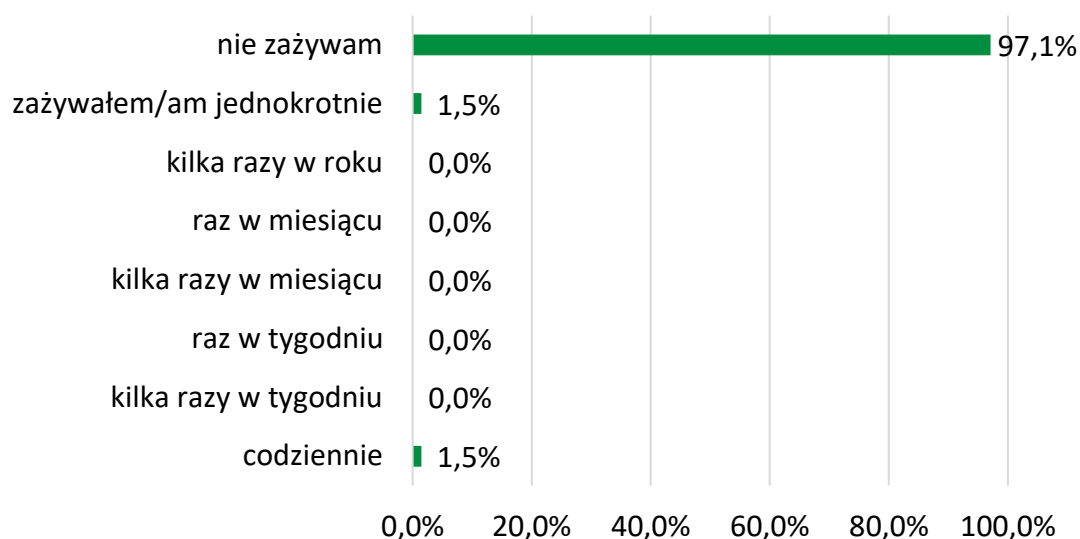
Wykres 18. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=68

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców Gminy. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało 3,0% respondentów, z czego po 1,5% zażywa je codziennie lub robiło to jednokrotnie.

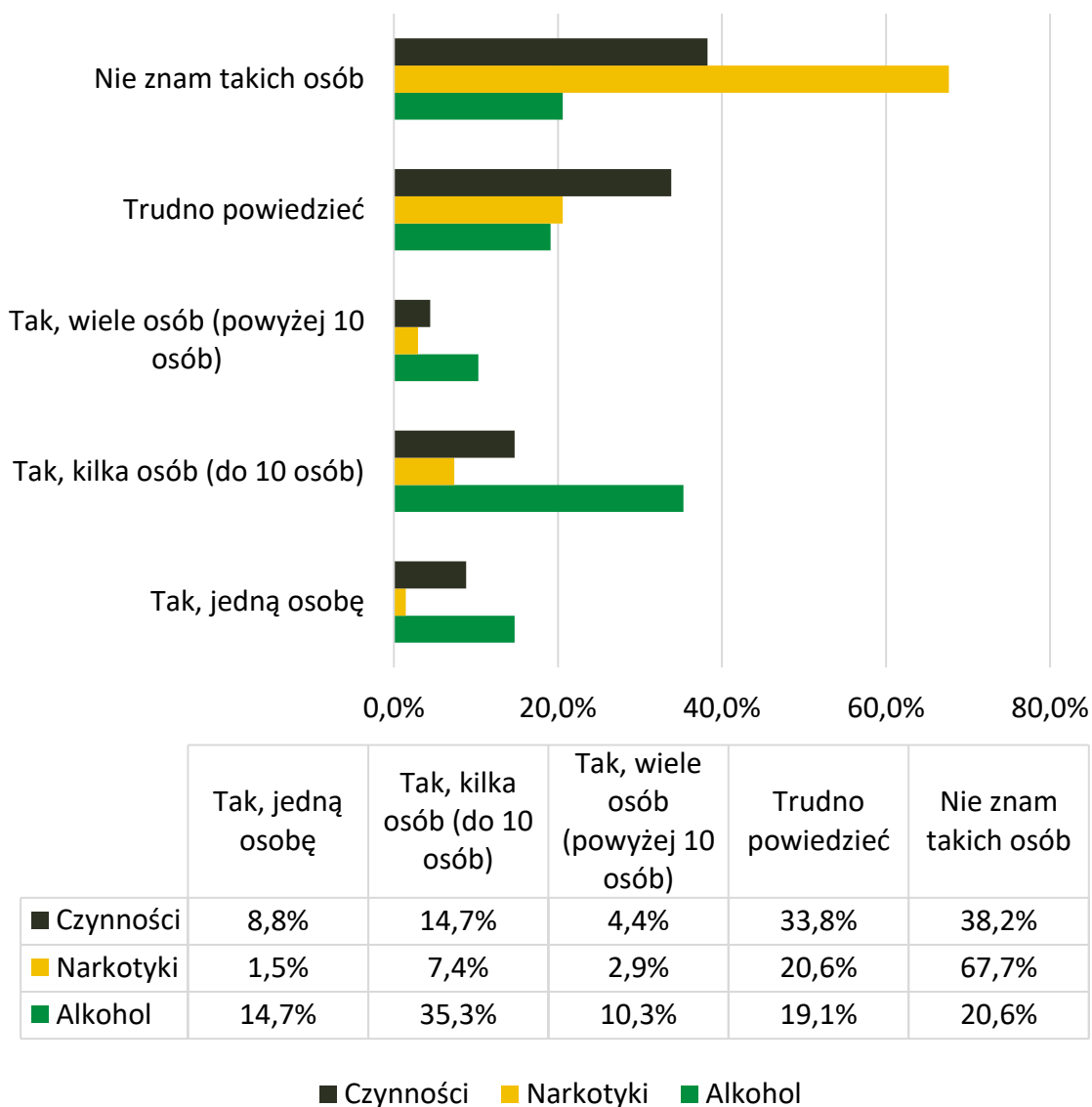
Wykres 19. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?
N=68

W ostatnim pytaniu dotyczącym uzależnień poprosiliśmy ankietowanych o odpowiedź na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa pewnych substancji lub w sposób nadmierny podejmuje się pewnych czynności. Odpowiedzi respondentów przedstawiają się następująco:

- ➡ znajomość osób uzależnionych od alkoholu zadeklarowało 60,3% uczestników badania, przy czym 14,7% z nich zna jedną osobę, 35,3% – kilka osób (do 10) natomiast 10,3% badanych – wiele osób (powyżej 10),
- ➡ 11,8% ankietowanych przyznało, że zna osoby nadużywające narkotyków, przy czym 1,5% z nich zna jedną osobę, 7,4% – kilka osób (do 10), natomiast 2,9% badanych – wiele osób (powyżej 10),
- ➡ 27,9% ankietowanych przyznało, iż w ich otoczeniu znajdują się osoby nadmiernie podejmujące się pewnych czynności, przy czym 8,8% wskazało na jedną taką osobę, 14,7% badanych – kilka osób (do 10), a 4,4% respondentów – wiele osób (powyżej 10).

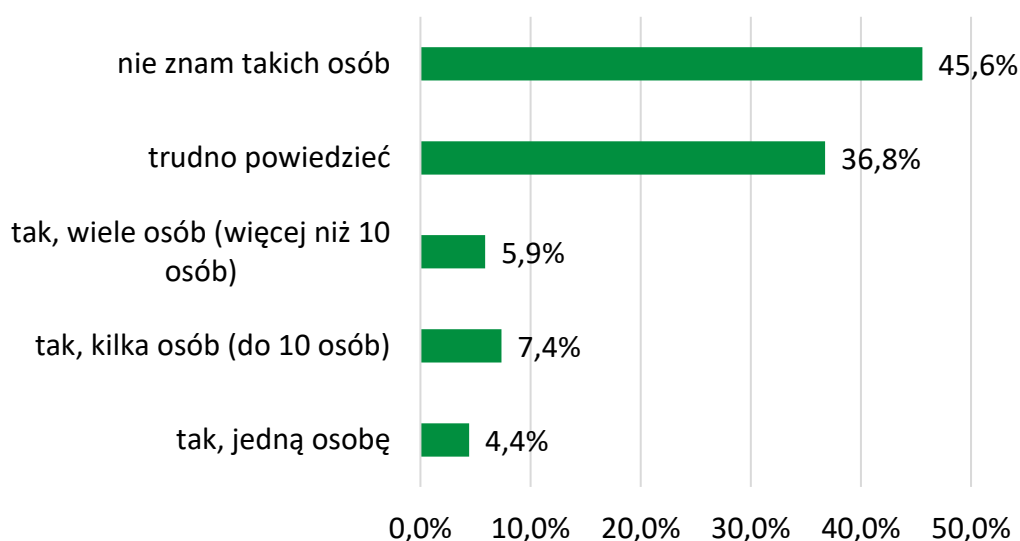
Wykres 20. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=68

PROBLEM PRZEMOCY

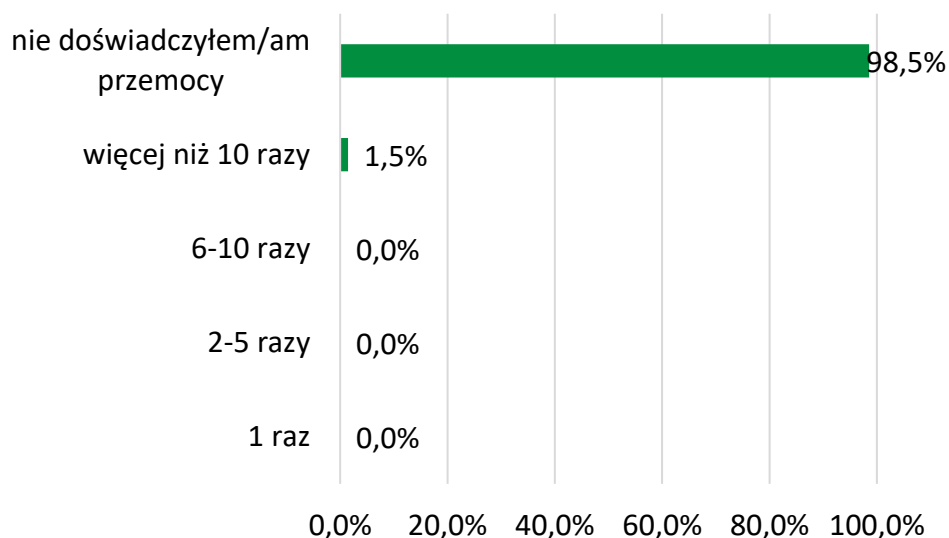
Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy. Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej. 7,4% respondentów odpowiedziało, że zna kilka takich osób (do 10), 5,9% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 4,4% badanych zna jedną osobę, która doznaje przemocy. 36,8% ankietowanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie, natomiast 45,6% badanych zadeklarowało, że nie zna nikogo, kto doznaje przemocy w swoim domu.

Wykres 21. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=68

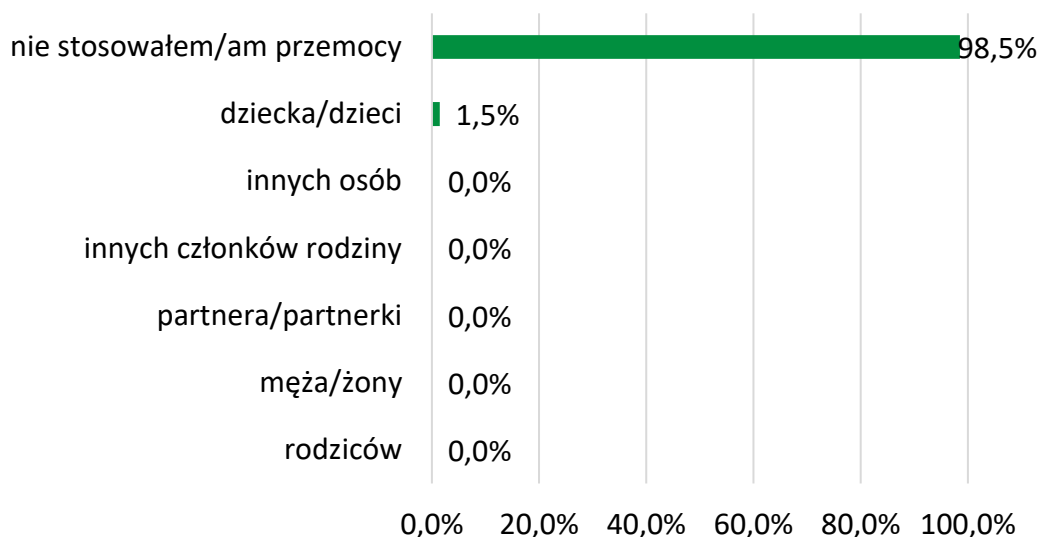
Skala problemu przemocy na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w danym okresie, przemocy doznało 1,5% badanych, którzy wskazali, iż doszło do tego więcej niż 10 razy (1 osoba). Na pytanie o rodzaj doznawanej przemocy osoba ta wskazała na przemoc psychiczną i fizyczną, którą stosowali inni członkowie rodziny.

Wykres 22. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=68

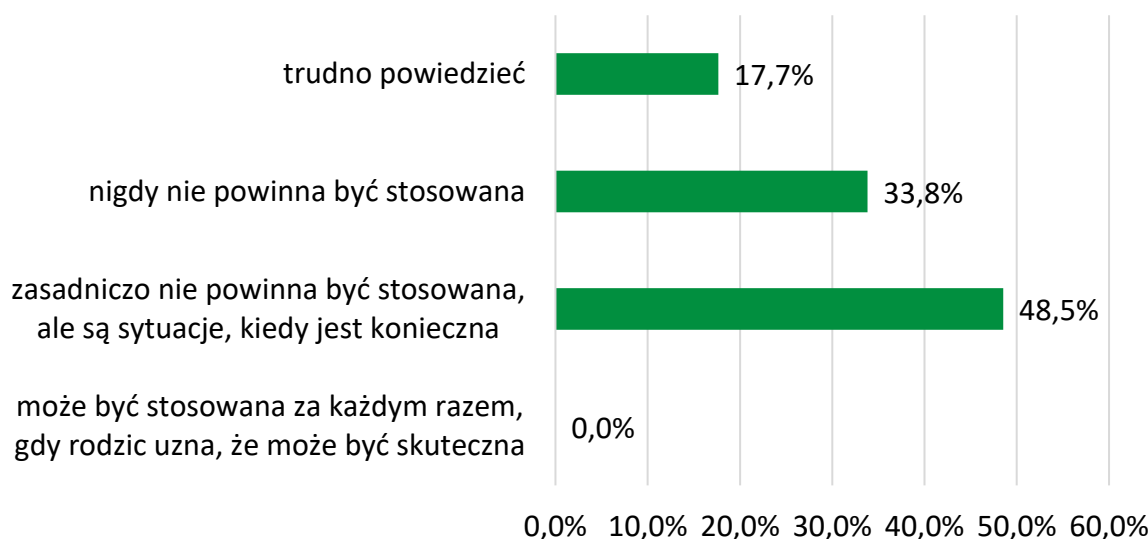
Mieszkańcy zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie dotyczące stosowania przemocy przez nich samych. Do stosowania przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznało się 1,5% badanych mieszkańców, którzy kierowali ją wobec dziecka/dzieci.

Wykres 23. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=68

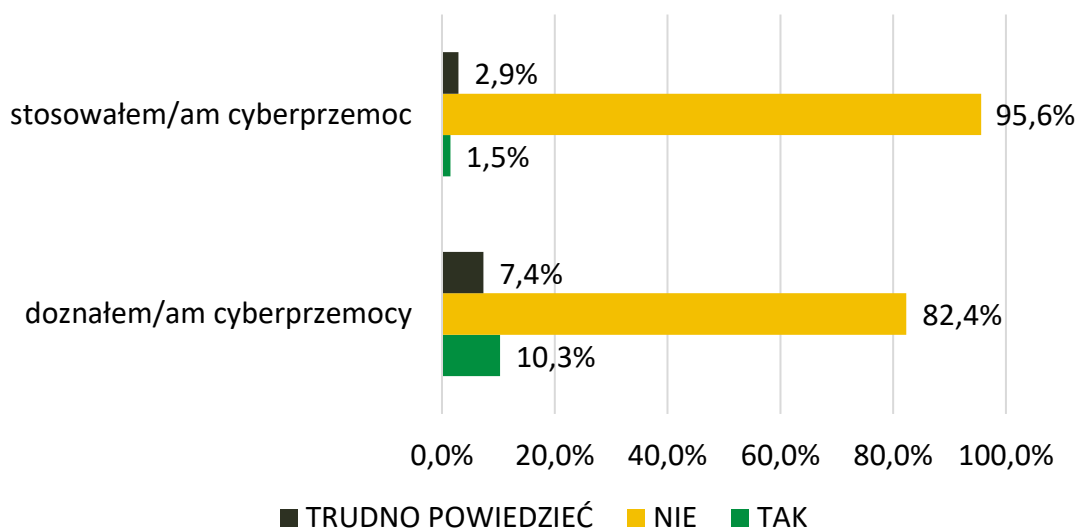
Kolejną analizowaną w Diagnostyce kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kar fizycznych nie neguje 48,5% badanych, w opinii których zasadniczo nie powinny być one stosowane, ale są sytuacje, w których takie kary są konieczne. Jednocześnie 17,7% dorosłych mieszkańców udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kary fizyczne nie powinny być nigdy stosowane według 33,8% badanych.

Wykres 24. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=68

Ostatnie pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że takiego problemu doświadczyło 10,3% badanych, z kolei 7,4% miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Do stosowania przemocy w Internecie przyznało się 1,5% ankietowanych, a 2,9% miało trudności w ocenie.

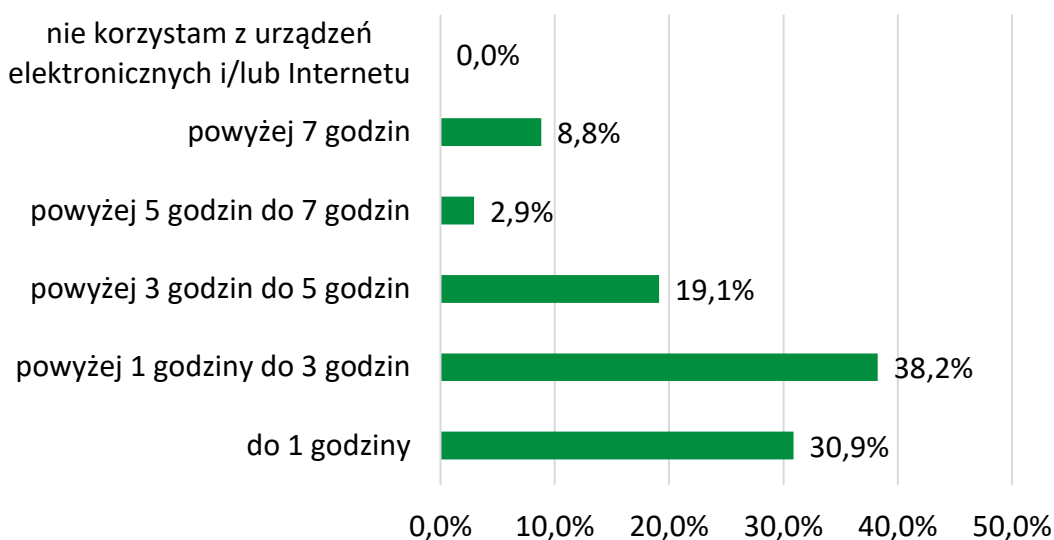
Wykres 25. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=68

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny blok pytań miał na celu zweryfikować w jaki sposób oraz jak często dorośli mieszkańcy gminy Wilkołaz korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Zebrany materiał badawczy wykazał, iż najwięcej osób poświęca na to powyżej 1 godziny do 3 godzin (38,2%). 30,9% respondentów spędza w ten sposób do jednej godziny w ciągu dnia, natomiast 19,1% – powyżej 3 godzin do 5 godzin. 2,9% badanych wskazało na odpowiedź „powyżej 5 godzin do 7 godzin”, natomiast 8,8% – „powyżej 7 godzin dziennie”.

Wykres 26. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=68

W dalszej kolejności mieszkańcy mieli odpowiedzieć na pytanie, czy zdarza się im korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie zakładali. Twierdząco odpowiedziało 35 ankietowanych (51,5%), natomiast przecząco – 16 osób (23,5%). 9 respondentów nie przewiduje określonego czasu (13,2%), z kolei 8 badanych trudno było odpowiedzieć na to pytanie (11,8%).

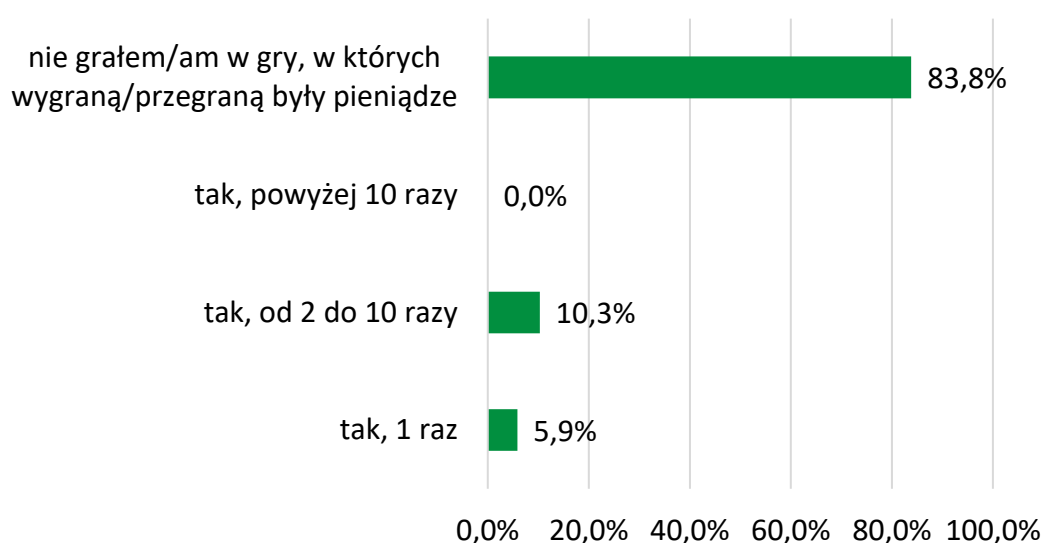
Tabela 21. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładali/a? N=68

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	51,5%	35
nie	23,5%	16
trudno powiedzieć	11,8%	8
nie przewiduję określonego czasu	13,2%	9

HAZARD

W celu określenia skali podejmowania zachowań hazardowych respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze. Zebrany materiał badawczy wykazał, że styczność z takimi grami miało 16,2% dorosłych mieszkańców, wśród których 5,9% badanych wskazało, że grało w nie 1 raz, a 10,3% – od 2 do 10 razy.

Wykres 27. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną /przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie, itp.)? N=68

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami korzystającymi z gier hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. Blisko co piąty ankietowany potwierdził zaistnienie takiej sytuacji w swoim życiu (2 osoby, tj. 18,2%), 63,6% badanych temu zaprzeczyło (7 osób), z kolei kolejnych 2 respondentów miało problemy z odpowiedzią na to pytanie (18,2%).

Tabela 22. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=11

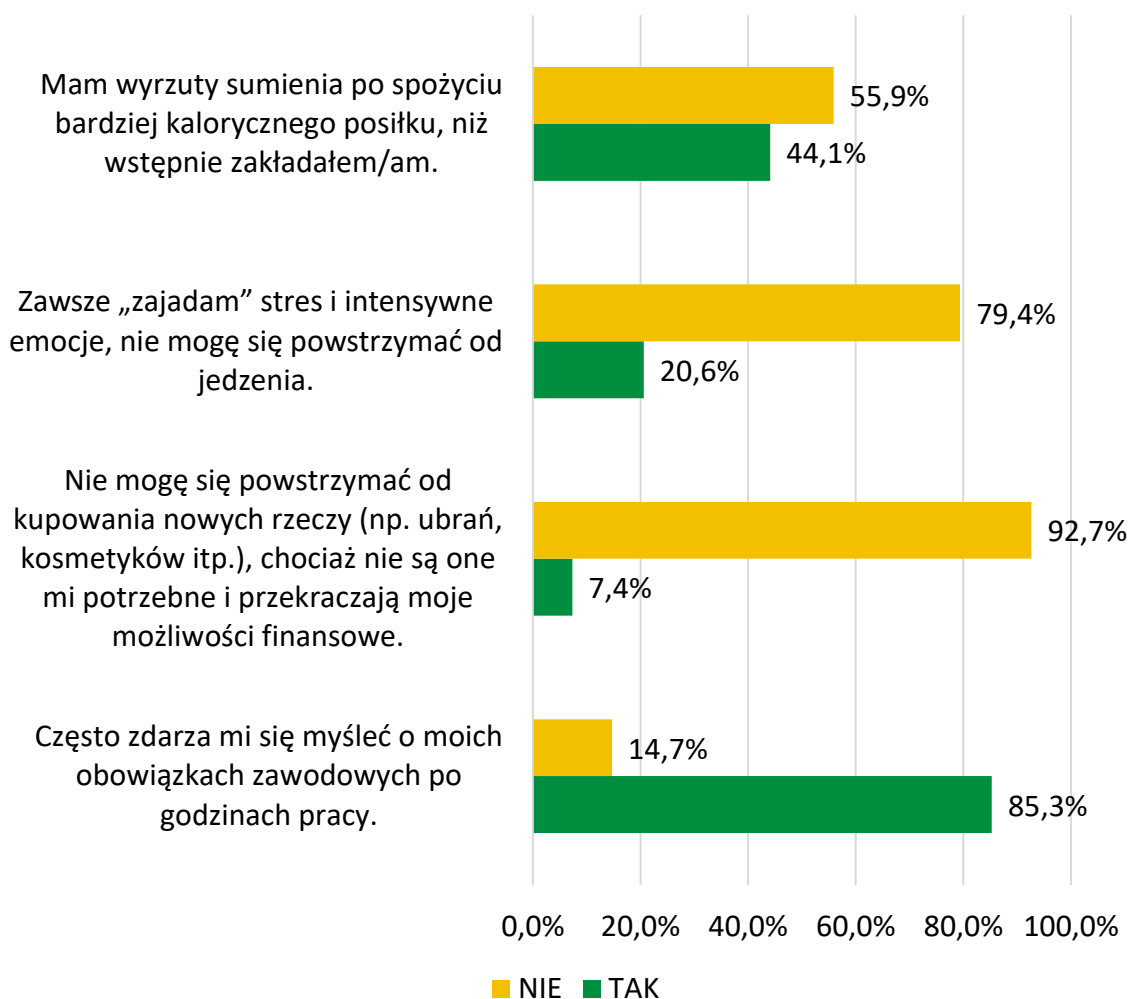
Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	18,2%	2
nie	63,6%	7
trudno powiedzieć	18,2%	2

INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Wilkołaz, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat ich decyzji zakupowych oraz z zakresu zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm jest przykładem uzależnienia behawioralnego, które w okresie ostatnich lat zwiększyło swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności. Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania świadczące o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie zakupów, odżywiania oraz pracy. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- ➡ większość osób biorących udział w badaniu często myśli o swoich obowiązkach zawodowych po godzinach pracy (85,3%),
- ➡ wśród badanych 44,1% ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładali,
- ➡ średnio co piąty ankietowany zawsze zajada stres i inne intensywne emocje i nie może się powstrzymać od jedzenia (20,6%),
- ➡ 7,4% ankietowanych przyznało, iż nie może się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy, chociaż nie są im potrzebne i przekraczają ich możliwości finansowe.

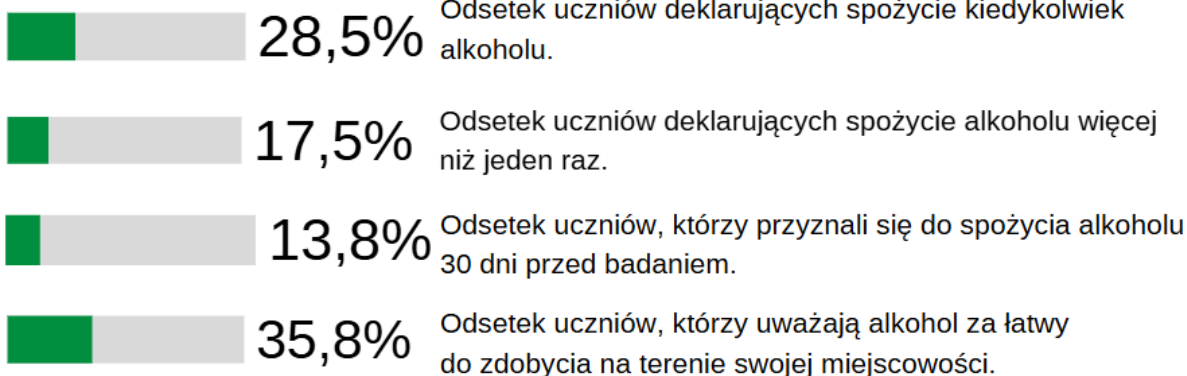
Wykres 28. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=68

WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO

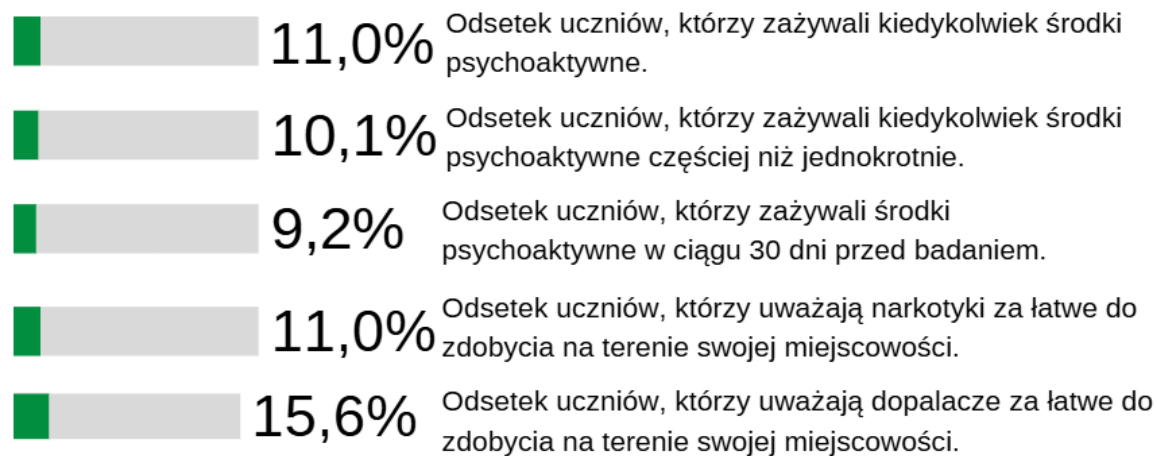
UCZNIOWIE

PROBLEM ALKOHOLOWY

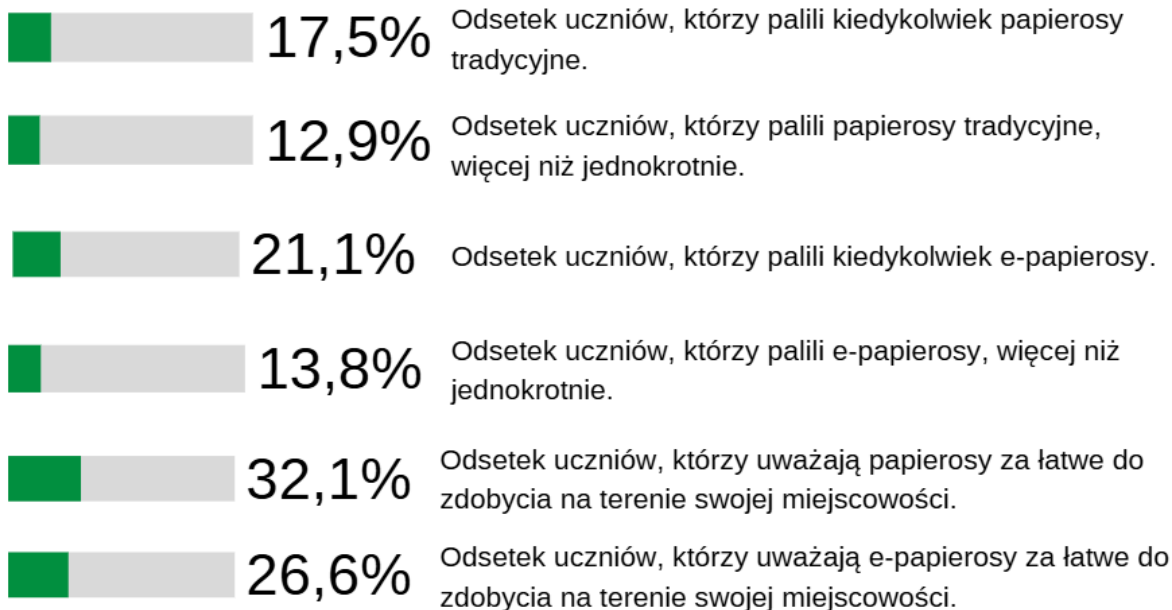
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=109

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

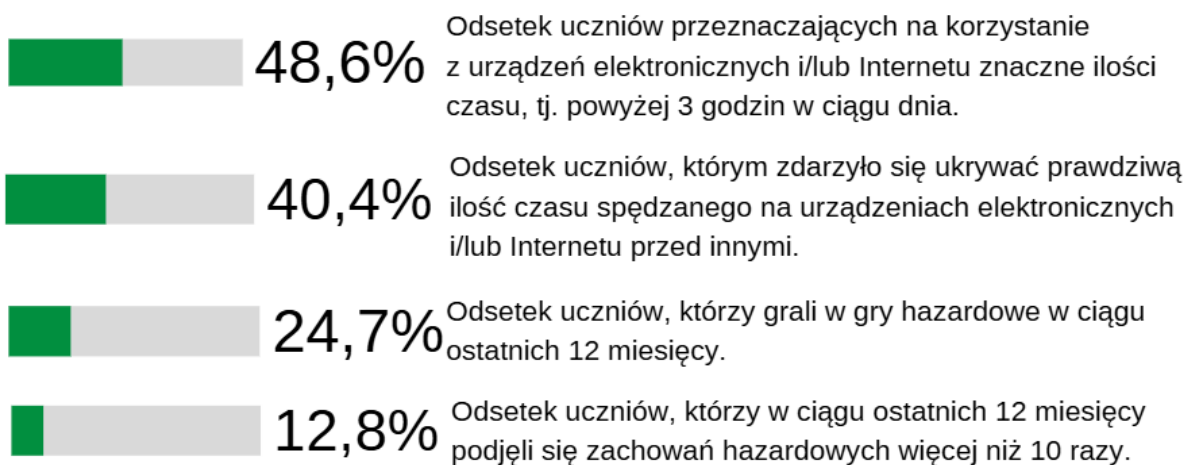
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=109

NIKOTYZYNYZM

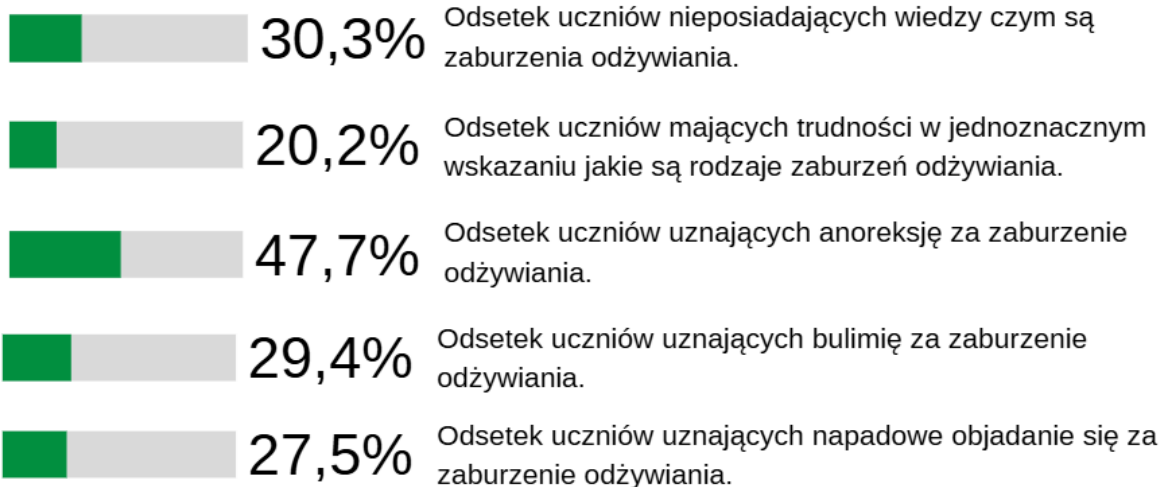
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=109

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

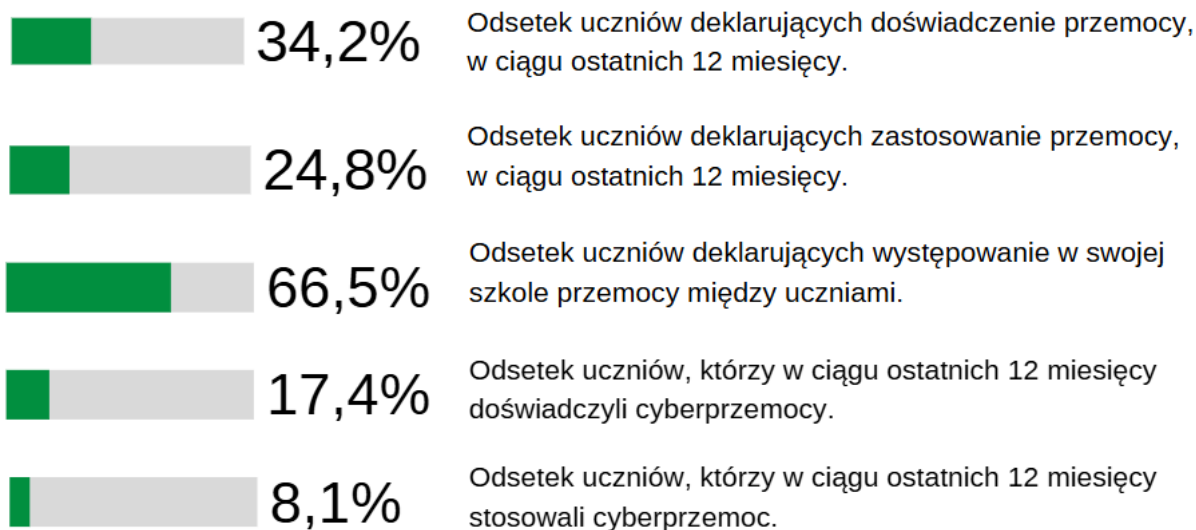
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=109

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=109

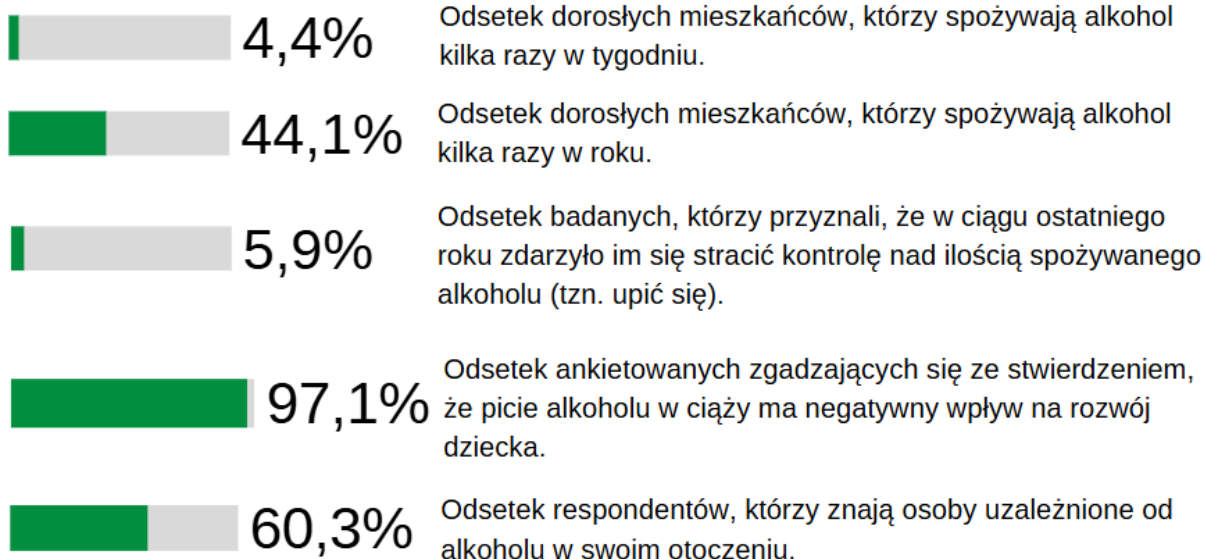
PROBLEM PRZEMOCY

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=109

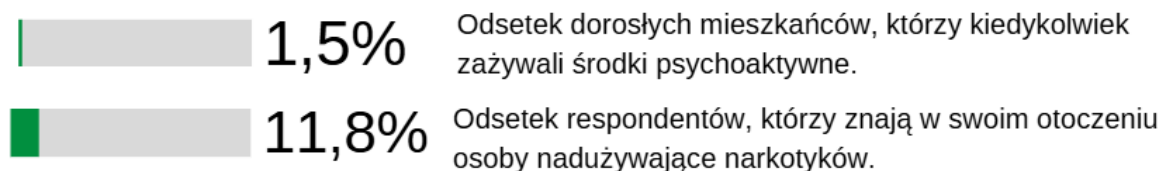
DOROŚLI MIESZKAŃCY

PROBLEM ALKOHOLOWY

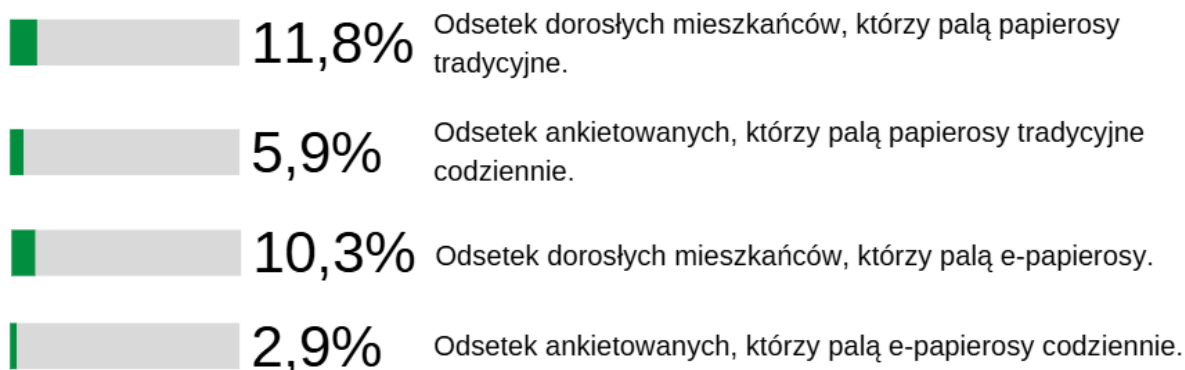
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=68

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

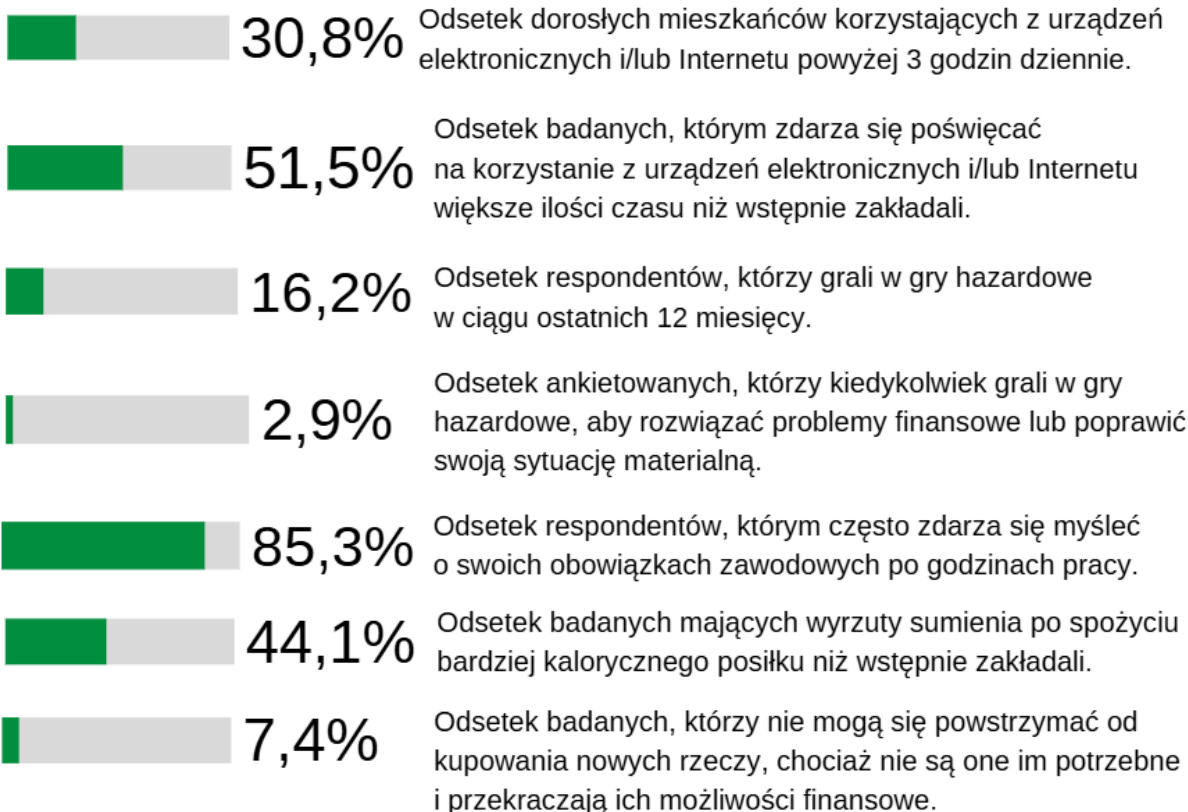
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=68

NIKOTYNIZM

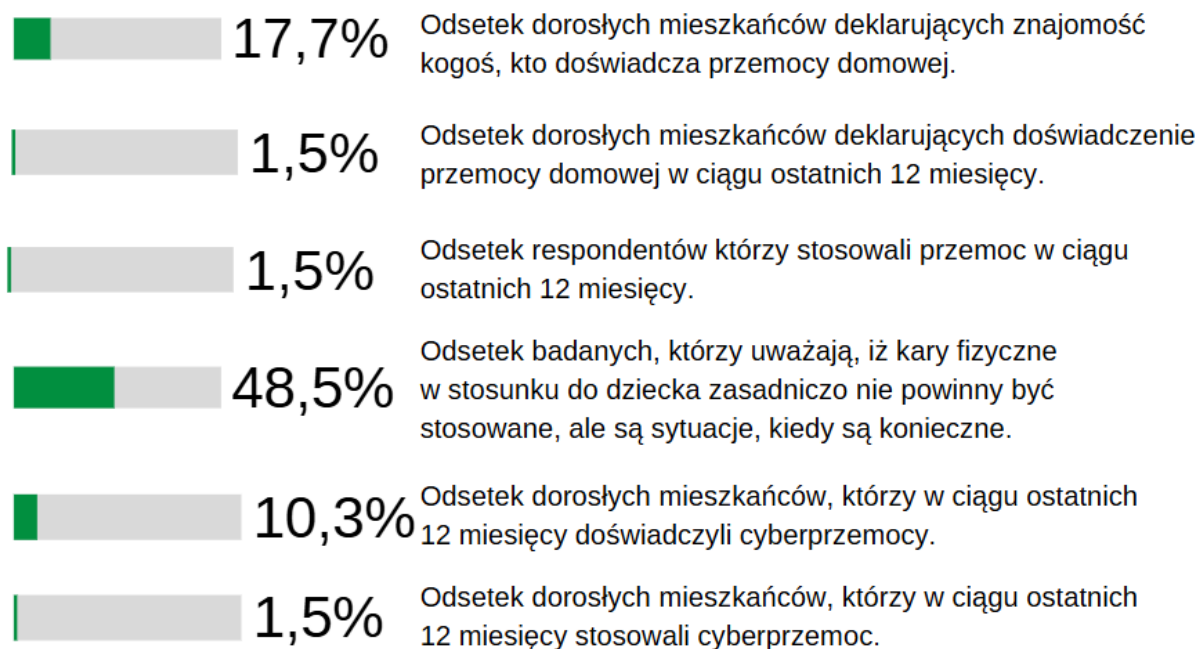
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=68

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=68

PROBLEM PRZEMOCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=68

CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII A NARODOWY PROGRAM ZDROWIA

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie Gminy Wilkołaz.

2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

3. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym oraz prowadzenie procedur zmierzających do uzyskania orzeczenie o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

4. Minimalizacja dysfunkcji życia rodzinnego i społecznego, wywołanych szkodliwym używaniem alkoholu.

5. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji służący alternatywnym formom spędzania wolnego czasu.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

7. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

8. Zapewnienie oferty profilaktycznej w zakresie działań uzależnień na wszystkich poziomach profilaktyki.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi realizowane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej i poszerzanie świadomości lokalnej na temat szkodliwości spożywania alkoholu i skutków społecznych jakie za sobą niesie. Skutki alkoholizmu zmniejsza się i łagodzi poprzez leczenie i pomoc osobom, zwłaszcza dzieciom dotkniętym życiem w rodzinie alkoholowej.

Rolę inicjującą i inspirującą ma Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Główne kierunki i strategie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2026 rok

W 2026 roku „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” ukierunkowany będzie na :

1. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

2. Pomoc dzieciom osób uzależnionych od alkoholu, dotkniętym następstwami nadużywania alkoholu przez rodziców w zakresie pomocy socjalno – bytowej, psychologicznej i szkolnej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Główne strategie „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2026 roku to:

1. Konsekwentny system kontroli rynku obrotu napojami alkoholowymi jako zwiększenie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia.

2. Konsekwentne egzekwowanie przepisów ustawy związanych z zakresem reklamy alkoholu,

3. Dalsze upowszechnianie wiedzy o szkodliwości nadużywania alkoholu.

4. Organizowanie programów oraz prowadzenie kampanii lokalnych promujących alternatywne formy spędzania wolnego czasu, zdrowy styl życia, imprez środowiskowych dla dorosłych, młodzieży i dzieci, zajęć profilaktycznych dla młodzieży rozszerzonych o różne formy sportowo – turystyczne w ramach profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

Sposób realizacji celów i zadań programu.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- wspieranie placówki leczenia odwykowego,
- kierowanie osób, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu na badania psychologiczne i psychiatryczne prowadzone przez biegłych lekarzy,
- finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób z problemami uzależnień i przemocy rodzinie w ramach poszerzenia i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia,
- opłacanie kosztów sądowych, wydatków związanych z wydawaniem opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu

Ważną rolą punktu konsultacyjnego jest zapewnienie pełnej i profesjonalnej oferty pomocy osobom krzywdzonym przez najbliższych, gdyż najczęściej to właśnie członkowie rodzin zgłaszają się po poradę do takiego punktu.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego :

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy w ramach zwiększenia dostępności specjalistycznej pomocy, dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- współpraca przy realizacji lokalnych programów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych,
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Współpracę w ramach lokalnej koalicji na rzecz skutecznego przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej pomiędzy:

- Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- Komendą Policji
- Punktem Konsultacyjnym
- Sądem Rejonowym
- Ośrodkiem Zdrowia
- Zespołem Interdyscyplinarnym
- Szkołą podstawowa w Wilkołazie
- Szkołą Podstawową w Rudniku Szlacheckim
- Szkoła Podstawowa w Ostrowie
- Szkoła Podstawową w Marianówce

2. Realizację zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania GKRPA

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujętych w formie gminnego programu,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy(liczba punktów i ich lokalizacja),
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego .

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Ośrodek Pomocy Społecznej to miejsca, gdzie najczęściej zgłaszają się po pomoc członkowie rodzin, w których występuje przemoc.

3. Zasady wynagradzania członków GKRPA

Ustala się następujące zasady finansowania pracy członków Komisji:

- członek Komisji otrzymuje za udział w posiedzeniu Komisji, Zespołu, za udział w kontrolach każdorazowo wynagrodzenie w wysokości 130,00 zł (sto trzydzieści złotych) pomniejszone o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.
- wypłata wynagrodzenia następuje na podstawie potwierdzenia uczestnictwa w posiedzeniu na liście obecności.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dorosłych, dzieci i młodzieży.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Rozwijanie różnych form edukacji publicznej, przygotowanie oferty działań profilaktycznych i koordynacja działań w zakresie promowania pozytywnych zachowań i postaw służących zdrowiu i trzeźwości.

- realizacja programów zarówno rekomendowanych, programów autorskich, lokalnych, które będą obejmowały tematykę alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych , przemocy w rodzinie dla dzieci i młodzieży oraz rodziców na terenie szkół ,
- realizacja programów profilaktycznych szkolnych i programów pozaszkolnych rekomendowanych oraz lokalnych np. o tematyce promującej zdrowy tryb życia bez uzależnień we współpracy z innymi jednostkami i organizacjami z terenu gminy Wilkołaz,

- dofinansowanie zakupu czasopism i literatury fachowej dla instytucji i organizacji prowadzących działalność profilaktyczną w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia,
- pomoc doraźna dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- promocja i wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych, promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, poprzez organizację imprez o charakterze kulturalno – rekreacyjno – sportowym, w ramach profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w Narodowym programie Zdrowia,
- realizacja wyjazdowego programu profilaktycznego autorskiego dotyczącego zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia w ramach profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w Narodowym programie Zdrowia.

2. Rozszerzanie działalności psychoprofilaktycznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

- imprezy sportowo – turystyczne tj. wyjazdy połączone z realizacją programów profilaktycznych jako integralny element programu profilaktycznego, uwzględniającego zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia, w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia,
- pomoc dydaktyczna, rozwijanie zainteresowań u dzieci i młodzieży w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia
- alternatywne formy spędzania czasu wolnego w ramach profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w Narodowym programie Zdrowia.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- udział w konferencjach na temat rozwiązywania problemów uzależnień,
- szkolenia dla członków GKRPA w ramach edukacji kadr, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia wraz z kosztami dojazdu na szkolenie,
- działania edukacyjne wobec rodziców (warsztaty, prelekcje itp.)
- opracowanie diagnozy lokalnych zasobów i problemów na temat skali i rodzaju problemów związanych z alkoholem w ramach monitorowania i badania problematyki, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 (reklama i promocja napojów alkoholowych) i 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Wręczanie przepisów dot. zasad związanych z obrotem alkoholem w momencie udzielania zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

2. Wypisanie warunków korzystania z zezwolenia .

3. Zwiększenie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia poprzez kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Działania zmierzające do zmniejszania rozmiarów naruszeń prawa na rynku narkotykowym:

1. Nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii,

2. Zwalczenie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii,

3. Współpraca z organami zajmującymi się kontrolowaniem i ściganiem osób zajmujących się niedozwolonym obrotem, wytwarzaniem, przetwarzaniem, przerobem i posiadaniem substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Dostosowanie programu dla osób niepełnosprawnych

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określona w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Źródła i zasady finansowania realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych

Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą finansowane przede wszystkim ze środków:

- finansowanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

- dopuszcza się realizowanie projektów i działań z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień ze środków finansowych przeznaczonych na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu; przeznaczonych na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu z opłat ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju i nie przekraczającej 300 ml.

Środki, o których mowa w art. 93 w ust. 3 pkt 1 ustawy przeznacza się na realizację koordynowanej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.